

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu
Cejl 866/50a, 602 00 Brno, mobil 603 574 289, dz.brno@ecn.cz, IČ 67010041

ministr dopravy

prostřednictvím

Ministerstva dopravy
Odboru infrastruktury a ÚP
Nábřeží L. Svobody 1222/12
110 15 Praha 1
posta@mdcr.cz

E-mail se zaručeným elektronickým podpisem

15. 2. 2021

Doplnění rozkladu ze dne 21. 1. 2021 proti vydání stavebního povolení pro stavbu „Dálnice D49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“ (62 SO) – k výzvě MD ze dne 25. 1. 2021, č.j. 269/2017-910-IPK/146 a k veřejné vyhlášce MD ze dne 22. 12. 2020, č.j. 269/2017-910-IPK/119

Ministerstvo dopravy (dále jen MD) svou veřejnou vyhláškou ze dne **22. 12. 2020, č.j. 269/2017-910-IPK/119**, která byla na úřední desce MD vyvěšena dne **22. 12. 2020**, oznámil vydání stavebního povolení pro stavbu „Dálnice D49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“ se 62 stavebními objekty (dále jen SO). Rozhodnutí o povolení stavby bylo doručeno dne **6. 1. 2021**, takže lhůta pro podání rozkladu skončila dne **21. 1. 2021**.

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (dále jen Děti Země) jako účastník tohoto stavebního řízení podle § 70 zákona č. 114/1992 Sb. (dle přihlášek ze dne **18. 1. 2008**, ze dne **3. 7. 2008**, ze dne **28. 12. 2009** a ze dne **5. 11. 2014**) a zákona č. 100/2001 Sb. (dle přihlášky ze dne **22. 3. 2019**) proti tomuto rozhodnutí MD podaly dle § 152 odst. 1 **správního řádu** doporučeným dopisem dne 21. 1. 2021 včasný **rozklad**.

MD dále dopisem ze dne **25. 1. 2021, č. j. 269/2017-910-IPK/146**, který byl Dětem Země doručen dne **8. 2. 2021**, vyzval Děti Země, aby svůj rozklad **do 5 dní** od doručení této výzvy, tj. **do pondělí 15. 2. 2021**, doplnily o **důvody**.

Děti Země jako účastník stavebního řízení dle zákona č. 114/1992 Sb. a dle zákona č. 100/2001 Sb. podávají tímto

d o p l n ě n ý r o z k l a d

a žádají, aby napadené rozhodnutí o povolení stavby bylo dle § 152 odst. 5 správního řádu zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Napadáno je rozhodnutí v celém rozsahu.

Odůvodnění:

Děti Země si úvodem dovoluují upozornit, že svůj rozklad ze dne **21. 1. 2021** níže doplňují v souladu s rozsudkem NSS ze dne **6. 3. 2009, spis. zn. 1 As 4/2009** či s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne **14. 2. 2009, spis. zn. 54 Ca 1/2008** ve vztahu k § 37 odst. 2 a odst. 3, k § 39 odst. 1 a k § 82 odst. 2 správního řádu.

Ve stavebním povolení ze dne **22. 12. 2020** pro dálnici R4901 Hulín – Fryšták (17,113 km) se mj. uvádějí tyto údaje:

Předpokládané zahájení stavby:	01/2021
Předpokládané dokončení stavby:	12/2024
Předpokládané náklady:	5 955 mil. Kč

„Jedná se o novostavbu dálnice D49 v úseku km cca 0,887 – 17,3..., budovanou v rámci hlavního silničního tahu ve směru Brno – Zlín – státní hranice ČR/SR, který je součástí Transevropské dopravní sítě TEN-T. Jedná se o úsek dálnice D49 v kategoriálním uspořádání **R 24,5/120, o celkové délce 16,413 km...** Stavbu dále tvoří zejména mimoúrovňové křižovatky Třebětice ve staničení km cca 5,4 dálnice D49 a Holešov ve staničení km cca 10,9. Součástí je rovněž 18 dálničních mostů, objekty dešťové kanalizace, dálniční systém SOS, protihlukové stěny (resp. jejich části), oplocení dálnice, vegetační úpravy aj.“

Napadené stavební povolení pro dálnici R4901 ze dne **22. 12. 2020** obsahuje **62 stavebních objektů** (dále jen SO), přičemž na str. 4-19 ukládá ŘSD ČR pro realizaci této stavby splnění **51 podmínek** (a podpodmínek).

Napadené stavební povolení na str. 19-21 uvádí přehled vypořádání podaných námitek účastníků řízení, včetně Děti Země, jak vyplývá z níže uvedeného přehledu (cit.):

- III. 5) Námitka pobočného spolku Děti Země pod názvem Děti Země, Klub za udržitelnou dopravu, IČ: 67010041, (dále „PS Děti Země“) ze dne **23.04.2010**, uvedená v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [122], se **zamítají**.
- III. 8) Námitky PS Děti Země ze dne **09.06.2014**, uvedené v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [125], se **zamítají**.
- III. 12) Námitkám „PS Děti Země“ ze dne **07.08.2008**, uvedeným v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [128], se v části, která se týká problematiky **opatření pro snížení mortality ptactva na transparentních částech protihlukových stěn vyhovuje**, a ve zbytku se námitky **zamítají**.
- III. 16) Námitky „PS Děti Země“ ze dne **17.11.2014**, uvedené v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [132], se **zamítají**.
- III. 20) Námitkám „PS Děti Země“ ze dne **27.01.2010**, uvedeným v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [136], se v části, která se týká problematiky **opatření pro snížení mortality ptactva na transparentních částech protihlukových stěn vyhovuje**, a ve zbytku se námitky **zamítají**.
- III. 21) Námitka „PS Děti Země“ ze dne **02.12.2014**, uvedená v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [137], se **zamítají**.
- III. 25) Námitky „PS Děti Země“ ze dne **29.04.2019**, uvedené v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [141], se **zamítají**.
- III. 31) Námitky „PS Děti Země“ ze dne **20.03.2020**, uvedené v úplném znění viz níže kapitola „odůvodnění - část IV“ odst. [144], se **zamítají**.

Děti Země níže předkládají stručný časový průběh všech čtyř dílčích stavebních řízení, které probíhaly na MD.

1. Stavební řízení č. 1 pro stavbu R4901, resp. od 27. 4. 2017 sloučené řízení ze čtyř původních

03.12.2007 = ŘSD ČR podává žádost

17.01.2008 = MD oznamuje zahájení řízení s možností pro spolky se přihlásit

18.01.2008 = Děti Země posílají dle zákona č. 114/1992 Sb. přihlášku do řízení (1)

18.01.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (1)

17.07.2008 = MD vydává stavební povolení č. 1

21.08.2008 = Děti Země posílají rozklad č. 1 (1)

02.02.2009 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 1 (1)

26.02.2010 = ministr dopravy Gustav Slamečka stavební povolení ruší

23.04.2010 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (1)

02.08.2010 = MD řízení do 30.11.2010 přerušuje

09.06.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 3 (1)

29.12.2014 = MD řízení do 30.06.2015 přerušuje

26.06.2015 = MD řízení do 31.03.2016 přerušuje (novela zákona č. 100/2001 Sb.)

14.03.2016 = MD řízení do 28.04.2017 přerušuje

27.04.2017 = MD spojuje všechny čtyři stavební řízení do jednoho

21.11.2018 = MD sděluje, že žádost je zúžena

28.02.2019 = MD sděluje, že řízení je do 31.12.2020 přerušené

21.03.2019 = MD oznamuje pokračování řízení s možností pro spolky se přihlásit

22.03.2019 = Děti Země posílají dle zákona č. 100/2001 Sb. přihlášku do řízení (1)
29.04.2019 = Děti Země posílají vyjádření č. 4 (1)
27.01.2020 = Děti Země nahlíží do spisu (1)
20.02.2020 = MD sděluje, že žádost je zúžena a že lze poslat vyjádření
20.03.2020 = Děti Země posílají vyjádření č. 5 (1)
16.06.2020 = MD sděluje, že žádost je zúžena
21.10.2020 = MD sděluje, že lze poslat vyjádření
22.10.2020 = Děti Země posílají žádost o zaslání nových podkladů
05.11.2020 = MD posílá Dětem Země 1 nový podklad
22.12.2020 = MD vydává stavební povolení č. 2 (a sdělení o opravě)
21.01.2021 = Děti Země posílají rozklad č. 2 bez odůvodnění (1)
25.01.2021 = MD posílá Dětem Země výzvu k doplnění rozkladu č. 2
15.02.2021 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 2 o důvody (1)

2. Stavební řízení č. 2 pro stavbu R4901 pro trasu v km 5,4-10,9

11.06.2008 = ŘSD ČR podává žádost
03.07.2008 = MD oznamuje zahájení řízení s možností pro spolky se přihlásit
03.07.2008 = Děti Země posílají dle zákona č. 114/1992 Sb. přihlášku do řízení (2)
03.07.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (2)
07.08.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (2)
30.12.2008 = MD vydává stavební povolení
29.01.2009 = Děti Země posílají rozklad č. 1 (2)
02.02.2009 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 1 (2)
03.05.2010 = ministr dopravy Gustav Slamečka všechny rozklady zamítá
07.06.2010 = Děti Země posílají správní žalobu
14.12.2011 = Městský soud v Praze rozhodnutí ministra dopravy ruší (spis. zn. 10 A 149/2020)
14.05.2012 = ministr dopravy Pavel Dobeš přerušuje rozkladové řízení
13.01.2014 = MD sděluje, že lze poslat vyjádření
05.02.2014 = Děti Země posílají vyjádření k rozkladovému spisu (2)
03.04.2014 = ministr dopravy Antonín Prachař stavební povolení ruší
29.04.2014 = MD řízení do 30.09.2014 přerušuje
16.10.2014 = MD oznamuje doplnění spisu
18.11.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 3 (2)
29.12.2014 = MD řízení do 10.06.2015 přerušuje
08.06.2015 = MD řízení do 29.02.2016 přerušuje (novela zákona č. 100/2001 Sb.)
16.03.2016 = MD řízení do 28.03.2017 přerušuje
27.04.2017 = MD spojuje všechna čtyři stavební řízení do jednoho

3. Stavební řízení č. 3 pro stavbu R4901 pro trasu v km 0,0-5,4

02.10.2009 = ŘSD ČR podává žádost
23.12.2009 = MD oznamuje zahájení řízení s možností pro spolky se přihlásit
28.12.2009 = Děti Země posílají dle zákona č. 114/1992 Sb. přihlášku do řízení (3)
27.01.2010 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (3)
09.08.2010 = MD řízení do 30.11.2010 přerušuje
24.10.2014 = MD sděluje, že spis byl doplněn
02.12.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (3)
30.12.2014 = MD řízení do 20.05.2015 přerušuje
20.05.2015 = MD řízení do 31.01.2016 přerušuje (novela zákona č. 100/2001 Sb.)
18.02.2016 = MD řízení do 28.02.2017 přerušuje
27.04.2017 = MD spojuje všechna čtyři stavební řízení do jednoho

4. Stavební řízení č. 4 pro stavbu R4901 pro trasu v km 10,9-18,0

18.12.2013 = ŘSD ČR podává žádost
03.11.2014 = MD oznamuje zahájení řízení s možností pro spolky se přihlásit

05.11.2014 = Děti Země posílají dle zákona č. 114/1992 Sb. přihlášku do řízení (4)

30.12.2014 = MD řízení do 20.07.2015 přerušuje

14.07.2015 = MD řízení do 30.04.2016 přerušuje (novela zákona č. 100/2001 Sb.)

27.04.2016 = MD řízení do 28.04.2017 přerušuje

27.04.2017 = MD spojuje všechna čtyři stavební řízení do jednoho

Děti Země v rámci těchto 4 dílčích stavebních řízení učinily těchto 17 hlavních podání:

18.01.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (1)

03.07.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (2)

07.08.2008 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (2)

21.08.2008 = Děti Země posílají rozklad č. 1 (1)

29.01.2009 = Děti Země posílají rozklad č. 1 (2)

02.02.2009 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 1 (1)

02.02.2009 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 1 (2)

27.01.2010 = Děti Země posílají vyjádření č. 1 (3)

23.04.2010 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (1)

05.02.2014 = Děti Země posílají vyjádření k rozkladovému spisu (2)

09.06.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 3 (1)

18.11.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 3 (2)

02.12.2014 = Děti Země posílají vyjádření č. 2 (3)

29.04.2019 = Děti Země posílají vyjádření č. 4 (1)

20.03.2020 = Děti Země posílají vyjádření č. 5 (1)

21.01.2021 = Děti Země posílají rozklad č. 2 bez odůvodnění (1)

15.02.2021 = Děti Země posílají doplnění svého rozkladu č. 2 o důvody (1)

1. Rozpor ust. § 23a zákona č. 256/2016 Sb. se směrnicí EIA

Dne **4. 8. 2016** nabyla účinnosti novela zákona č. 100/2001 Sb. (**zákon č. 256/2016 Sb.**), která obsahuje § 23a o prioritních stavbách. **V ust. § 23a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. se uvádí:**

„Pro účely tohoto zákona se prioritním dopravním záměrem rozumí záměr,

a) který se nachází na transevropské dopravní síti¹,

b) pro který bylo vydáno územní rozhodnutí nejpozději 31. března 2015,

c) pro který bylo vydáno souhlasné stanovisko o hodnocení vlivů podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, (dále jen „zákon č. 244/1992 Sb.“) a

d) který stanoví vláda nařízením.“

V ust. § 23a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. se uvádí: *„Příslušný úřad vydá k prioritnímu dopravnímu záměru závazné stanovisko k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí, které je **podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních**. Závazné stanovisko podle věty první obsahuje opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí. Platnost závazného stanoviska podle věty první je 5 let.“*

Nařízení vlády ze dne **24. 8. 2016, č. 283/2016 Sb.**, o stanovení prioritních dopravních záměrů nabylo účinnosti dne 12. 9. 2016, přičemž podle něho je stavba „**D49 Hulín – Fryšták**“ prioritním záměrem ve smyslu § 23a zákona č. 100/2001 Sb. Podle této úpravy musí být pro takový záměr vydáno **závazné stanovisko EIA podle § 23a odst. 3 a 5 cit. zákona** s tím, že výše uvedená argumentace se na tuto situaci vztahuje analogicky.

Jsme přesvědčeni, že vydání závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** (příp. i ověřujícího závazného stanoviska EIA ze dne **25. 4. 2019, č.j. MZP/2019/710/1094**) podle ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb. o prioritních dopravních stavbách ČR a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. je nesprávné, neboť jde o **rozpor s účelem cit. zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti a se směrnicí EIA**.

Proto si níže dovoluje předložit stručné námitky proti právnímu rámci o schvalování závazných stanovisek EIA u prioritních dopravních staveb, která se týká i dálnice D0136, a to bez řádného nového procesu EIA s přiměřenými lhůtami, s absencí vyjádření dotčené veřejnosti a bez objektivního posouzení variant (i s účastí veřejností), neboť považujeme **zákon č. 256/2016 Sb. za odporující si právu EU**, a to z níže uvedených závažných důvodů.

Zákon č. 256/2016 Sb. o novele zákona č. 100/2001 Sb. umožňuje pro vybrané stavby (včetně D0136), jejichž vlivy na životní prostředí byly posouzeny podle zákona č. 244/1992 Sb., a tedy nikoli v souladu s požadavky směrnice EIA (navíc jsou stanoviska EIA pro tyto záměry vydána před mnoha lety a tedy vesměs neaktuální), provést namísto nového procesu posuzování EIA podle zákona č. 100/2001 Sb. s účastí veřejnosti pouze vydání závazného stanoviska k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí podle ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb.

Zákon č. 256/2016 Sb. lze považovat za rozpomý se směrnicí EIA, neboť jde o účelově schválený zákon vztahující se na předem vybrané konkrétní záměry, které jsou vyjmenovány v jeho důvodové zprávě a v příloze č. 1 nařízení vlády č. 283/2016 Sb., o stanovení prioritních dopravních záměrů. Jedním z nich je i stavba dálnice „**D49 Hulín – Fryšták**“.

Jsme proto přesvědčeni, že zákon č. 256/2016 Sb. byl schválen v rozporu s požadavky směrnice EIA, konkrétně jejích čl. 5, 6 a 8, které vyžadují, aby záměry uvedené v příloze č. I směrnice EIA byly vyhodnoceny z hlediska svých dopadů na životní prostředí. Podle bodu 7 přílohy č. I směrnice EIA patří k takovým záměrům i výstavba dálnic a rychlostních silnic, tedy i předmětný záměr.

Postup zavedený cit. zákonem, tj. platným zněním § 23a zákona č. 100/2001 Sb., přitom vylučuje vyhodnocení vlivů dálnice „**D49 Hulín – Fryšták**“ na životní prostředí, které by bylo provedeno dle požadavku čl. 5 směrnice EIA. Současně toto ust. zákona znemožňuje účast veřejnosti na tomto vyhodnocení ve smyslu čl. 6 směrnice EIA a rovněž zohlednění výstupů vyhodnocení v řízení o povolení záměru podle čl. 8 směrnice EIA.

Současně nejde ani o případ předpokládaný v čl. 1 odst. 4 směrnice EIA, ve znění před schválením její změny směrnicí 2014/52/EU ze dne 16. 4. 2014, ani čl. 2 odst. 4 nebo 5 směrnice EIA ve znění naposledy citované směrnice, neboť nejde o záměr, který by byl přijímán legislativním aktem.

Vzhledem k tomu, že schválením zákona č. 256/2016 Sb. podle našeho názoru

- došlo k porušení účelu směrnice EIA (2014), zejména jejích čl. 1 odst. 3, čl. 2 odst. 4 a odst. 5 a čl. 5, 6 a 8,
- došlo k politicky účelovému výběru 9 prioritních dopravních staveb, které nikdy neprošly řádným posouzením v souladu se směrnicí EIA, resp. proces EIA podle zákona č. 244/1992 Sb. neodpovídal tehdy směrnicí EIA a nový proces EIA podle zákona č. 100/2001 Sb. (platný od 1. 4. 2015) byl vyloučen,
- ČR žádnou výjimku ze směrnice EIA oficiálním a zákonným postupem od EU/EK ne získala a
- judikatura o výkladu výjimek ze směrnice EIA je velmi přísná a silně omezuje jejich široké použití, takže nelze mezi ně zařadit důvody uváděné ČR při předložení výše cit. zákona ke schválení

pak schválením zákona č. 256/2016 Sb., resp. § 23a zákona č. 100/2001 Sb., byl porušen účel směrnice EIA, takže bude nutné podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU předložit spor o souladu zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA Soudnímu dvoru EU k soudnímu přezkoumání.

Děti Země jsou si přitom vědomé těchto dvě skutečností:

- 1) tyto závažné právní otázky nemůže MŽP či ministr ŽP a ani MD či ministr dopravy zákonným způsobem řešit, nicméně tuto svou právní argumentaci **z opatrnosti předkládá již ve svém rozkladu**, ačkoliv tyto námitky a pochybnosti o zákonnosti schválení ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb. v zákoně č. 256/2016 Sb. směřují až ke Krajskému soudu v Ostravě, k Nejvyššímu správnímu soudu, k Ústavnímu soudu a spíše k Soudnímu dvoru EU.
- 2) k otázce souladu § 23a zákona č. 100/2001 Sb. s Ústavou ČR se již vyjádřil nálezný Ústavního soudu ze dne **17. 7. 2019, zn. Pl. ÚS 44/18**, který **ústavní stížnost Krajského soudu v Ostravě** (zkoumal zákonnost dílčího stavebního povolení pro obchvat Frýdku-Místku dálnicí R48) **zamítl**, neboť cit. zákon je s Ústavou ČR v souladu

2. K uloženým podmínkám stavebního povolení

MD ve stavebním povolení uložilo celkem 51 podmínek, z nichž některé vycházejí z požadavků závazných stanovisek a jiné z návrhů účastníků řízení. Děti Země k těmto uloženým podmínkám předkládají následující.

2.1. K podmínkám č. 32 a č. 33

MD k požadavkům 2 závazných stanovisek KHS Zlínského kraje (ze dne 17. 2. 2014 a ze dne 16. 6. 2008 ve znění ze dne 18. 7. 2012), které jsou v přehledném seznamu pod č. 32 a č. 33 uvádí toto: *Speciální stavební úřad stanovil tuto podmínku na základě požadavků stanoviska dotčeného orgánu, uplatněných ve stavebním řízení, přičemž do podmínky rozhodnutí převzal jen ty požadavky stanoviska, které se týkají předmětu řízení.*

Závazné stanovisko KHS Zlínského kraje ze dne 17. 2. 2014, č.j. KHSZL 02600/2014 **obsahuje 6 požadavků, nicméně v podmínce č. 32 jsou jen 4 požadavky** k hluku (nikoliv i 2 požadavky k pitné vodě) a ze dne 16. 6. 2008 ve znění Ministerstva zdravotnictví **obsahuje 4 požadavky, nicméně v podmínce č. 33 jsou jen 2 požadavky** k hluku (nikoliv i 2 požadavky k pitné vodě).

Podle Děti Země jde o nezákonný postup, neboť MD jako správní orgán bylo povinné převzít do svého rozhodnutí **všechny požadavky podkladových závazných stanovisek KHS, resp. MZd**, tak, jak jsou uloženy, nikoliv si z nich vybírat podle toho, jak se mu zdají přiléhavé. Je sice jasné, že stavební povolení neobsahuje všechny SO, takže mezi nimi chybí např. SO 351, SO 352, SO 353 či SO 354 o přeložkách pitné vody, nicméně i za této situace měly být všechny požadavky závazných stanovisek do stavebního povolení zahrnuty, neboť MD nemá jinou možnost, jak požaduje ust. § 149 správního řádu a ustálená judikatura soudů.

Podle Děti Země je nutné, aby do podmínek č. 32 a č. 33 stavebního povolení byly zahrnuty všechny požadavky výše uvedených dvou závazných stanovisek ze dne 17. 2. 2014 a ze dne 18. 7. 2012.

Současně Děti Země ještě podotýká, že mezi podmínkami stavebního povolení chybí i 5 požadavků závazného stanoviska KHS Zlínského kraje ze dne 4. 9. 2009, č.j. KM 15005/215/2009-02 (viz ještě dále).

2.2. K podmínce č. 34

MD k závaznému stanovisku Ministerstva obrany ze dne **15. 11. 2019, č.j. 96559/2019-1150-OÚZ-BR** uvádí, že do podmínky č. 34 stavebního povolení „*převzal jen ty požadavky stanoviska, které se týkají předmětu řízení*“.

Podle Děti Země je nutné, aby do podmínky č. 34 byly zahrnuty všechny požadavky závazného stanoviska Ministerstva obrany ze dne 15. 11. 2019, neboť správní řád jinou možnost postupu správním orgánům neumožňuje.

2.3. K podmínce č. 45

MD k závaznému stanovisku Drážního úřadu ze dne **15. 10. 2018, č.j. DUCR-59819/18/Dj** uvádí, že do podmínky č. 45 stavebního povolení byly „*vloženy pouze ty požadavky SŽDC, s.o., které se týkají předmětu řízení a jsou pro něj relevantní*“.

Podle Děti Země je nutné, aby do podmínky č. 45 byly zahrnuty všechny požadavky závazného stanoviska Drážního úřadu ze dne 15. 10. 2018, neboť správní řád jinou možnost postupu správním orgánům neumožňuje.

2.4. K podmínce č. 49

Podmínka č. 49 stavebního povolení uvádí toto: „*Stavebník je povinen zajistit, aby průhledné plochy protihlukových stěn byly vhodným způsobem zajištěny z důvodu minimalizace mortality ptactva, například hustým oboustranným polepem průhledných ploch PHS tenkými pásky o šířce cca 2 cm a max. rozestupu do 10 cm. Zevnitř budou pásky v poloze horizontální, kvůli zamezení stroboskopického efektu a zvenku vertikální, lze použít i jiný motiv než pásky*

(např. velké sněhové vločky), ale polep musí být oboustranný a stejně hustý, aby nedovoloval ptákům získat dojem, že skrze stěnu lze proletět.“

MD k uložení této podmínky uvádí toto: „Speciální stavební úřad stanovil tuto podmínku na základě své obvyklé praxe a rovněž s přihlédnutím k požadavku účastníka řízení, který byl vzhledem k výše uvedenému vyhodnocen jako oprávněný.“

Podle zjištění Děti Země je podmínka č. 49 stavebního povolení zřejmě uložena jako reakce MD na jejich návrh

- ve vyjádření ze dne 7. 8. 2008 (bod č. 7) ve věci průhledných protihlukových stěn (dále jen PHS)
- ve vyjádření ze dne 27. 1. 2010 (bod č. 7) ve věci průhledných protihlukových stěn (dále jen PHS)

Děti Země tento postup MD vítají, nicméně od té doby došlo k novým odborným poznatkům, na základě nichž se zjistilo, že je nutné zajistit jiná opatření povrchové úpravy průhledných PHS, které Děti Země níže předkládají. Z tohoto důvodu navrhuji, aby podmínka č. 49 stavebního povolení byla změněna.

Děti Země navrhuje podmínku č. 49 stavebního povolení **změnit** takto: „**Při realizaci průhledných protihlukových stěn bude jako opatření proti nárazu ptáků provedeno plošné pískování nebo nalepení barevně výrazných pruhů, a to buď svislých o šířce min. 2 cm a v rozstupech od sebe max. 10 cm, nebo vodorovných o šířce min. 2 cm a v rozstupech od sebe max. 5 cm.**“

Navržená změna podmínky č. 49 stavebního povolení se opírá o tyto podklady:

1) článek „Siluety dravců na protihlukových stěnách nepomáhají. Ptáci hynou dál (23. 10. 2012)“

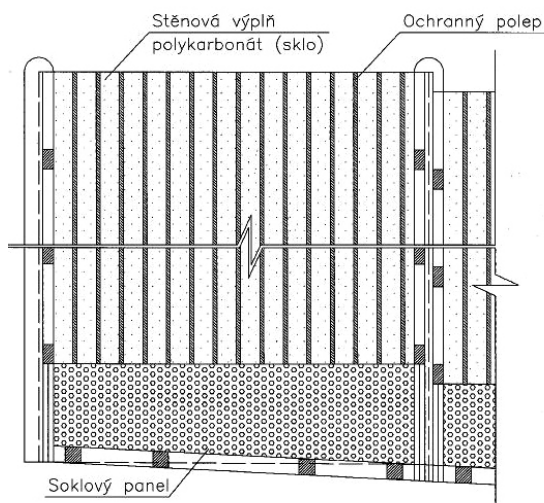
<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/siluety-dravcu-na-protihlukovych-stenach-nepomahaji-ptaci-hynou-dal>

„Skleněná okna této protihlukové stěny jsou opatřena siluetami dravých ptáků... Podle ornitologů ovšem nejsou účinné, protože realizátoři stavby použili siluety ptáků, kterých se drobní ptáci nebojí.... Ochránci ptáků proto už nedoporučují používání siluet dravců. **Průhledné překážky je prý lepší „zviditelnit“ výrazným, nejlépe barevným vzorem, který jasně opticky oddělí stěnu nebo velkou skleněnou plochu domu od okolního prostředí. Ideální je prý skleněnou stěnu polepit pruhy, které budou kontrastovat s okolím. Podle ČSO je vyzkoušenou a účinnou metodou dva centimetry široká páska nalepená vertikálně v rozstupech maximálně deset centimetrů. Případně páska široká jeden centimetr v rozteči pět centimetrů. Možné je prý vytvořit i síť nebo jiné obrazce.**“

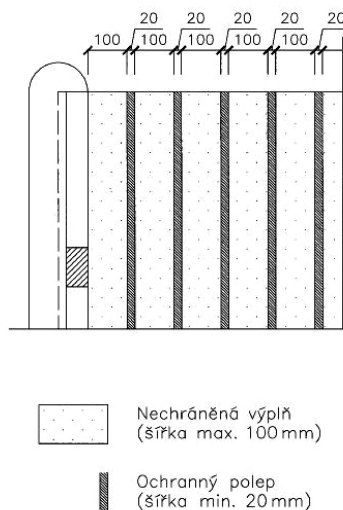
2) publikace ČSO „Kolize ptáků s transparentními a reflexními plochami“ (ke stažení na internetu):

„PHS dostatečně ochrání polepy nebo povrchová úprava výplní z výroby v podobě pásek o šíři min. 20 mm umístěných vertikálně nebo horizontálně. Při **vertikálním polepu** je doporučená vzdálenost mezi jednotlivými pásky **max. 100 mm**, v případě **horizontálního polepu** pak **max. 50 mm.**“

Rozvržení 1:15

Detail rozvržení:

Grafický popis správného polepení PHS, který efektivně ochrání ptáky před nárazy

3. K nesprávnému vypořádání návrhu na uložení nové podmínky a návrh na její uložení

Děti Země ve svých 4 vyjádřeních (viz níže) k povolení dálnice R4901 žádaly, aby mezi podmínkami příp. stavebního povolení byla i taková, která zmírní negativní estetické účinky vysokých PHS (výšky 3-4 metrů a vyšší):

- ze dne **7. 8. 2008**: viz str. 91 a 97 stavebního povolení
- ze dne **27. 1. 2010**: viz str. 144 a 149 stavebního povolení
- ze dne **17. 11. 2014**: viz str. 121 a 123 stavebního povolení
- ze dne **29. 4. 2019**: viz str. 162 a 164 stavebního povolení

Děti Země navrhly tyto dvě verze textu takové podmínky stavebního povolení:

- 1) **„Protihlukové stěny budou osázeny vhodnými místně původními popínavými rostlinami (např. pro severní strany lze doporučit břečťan popínavý).“** (viz vyjádření ze dne 7. 8. 2008, 27. 1. 2010 a ze dne 17. 11. 2014)
- 2) **„Protihlukové stěny budou do zprovoznění stavby osázeny vhodnými místně původními popínavými rostlinami (např. pro severní strany lze doporučit břečťan popínavý), a to s následnou péčí po dobu 5 let.“** (viz vyjádření ze dne 29. 4. 2019).

MD k výše uvedenému návrhu na zajištění výsadby místně původních popínavých dřevin (např. břečťan popínavý) podél vnější strany neprůhledných PHS ve stavebním povolení uvádí, že tento návrh neakceptoval, neboť ŘSD ČR ho dobrovolně splní, neboť to uvádí DSP, takže je zbytečné takovou podmínku ještě ukládat.

MD ve stavebním povolení uvádí následující:

- **k návrhu č. 1** (viz str. 97, 123 a 149) toto: **„Požadavek spolku správní orgán nepřevzal, neboť z projektové dokumentace stavby lze dovodit, že pohledově exponované části PHS ozeleněny budou.“**
- **k návrhu č. 2** (viz str. 164) toto: **„K problematice ozelenění rubových stran PHS správní orgán konstatuje, že požadavek spolku nepřevzal, neboť z projektové dokumentace stavby lze dovodit, že pohledově exponované části PHS ozeleněny budou.“**

3.1 Děti Země považují tento postup za nesprávný, neboť nelze na jednu stranu tvrdit, že jejich návrh na uložení podmínky stavebního povolení je pro MD přijatelný, nicméně na druhé straně tvrdit, že ŘSD ČR či DPS slibuje, že ho dobrovolně splní. Podle názoru Děti Země i logiky takto nelze ovšem postupovat, neboť pokud nějaký požadavek účastníka řízení či dotčeného orgánu v podkladovém závazném stanovisku není zahrnut mezi podmínky správního rozhodnutí, tak nelze nikdy ze 100 % zaručit, že ho žadatel splní, i kdyby to slíbil 1000x.

Například správní soudy opakovaně rozhodly, že je nutné všechny požadavky podkladového závazného stanovisko zahrnout mezi podmínky správního rozhodnutí, i kdyby v DÚR či v DSP nebo v jiném podkladu bylo přislíbeno, že budou dodrženy, neboť v takovém případě je nelze žádným právním způsobem vymáhat.

V případě závazných stanovisek ukládá správní řád správním orgánům uložené požadavky VŽDY zahrnout, v případě návrhů účastníků řízení je to na zvážení správního orgánu, tzn. je to jen MOŽNOST.

MD ovšem postupoval nelogicky. Pokud MD návrh Děti Země akceptoval, měl ho zahrnout mezi podmínky stavebního povolení, aby bylo možné jeho splnění v rámci vydání kolaudačního souhlasu zkontrolovat a příp. vymáhat. Pokud MD tento návrh Děti Země nechtěl akceptovat, tak měl přezkoumatelným způsobem uvést, jaké konkrétní a logické důvody tomu brání.

MD ovšem neudělal nic z toho, neboť překvapivě uvádí, že „chvályhodný“ návrh podmínky Děti Země bude asi splněn, neboť to tvrdí DSP. Ovšem DSP se může kdykoliv později její obsah změnit a tato „chvályhodný“ návrh podmínky z něho vypadnout, aniž by Děti Země mohly tento pozdější proces po vydání pravomocného stavebního povolení jakkoliv ovlivnit. Děti Země považují vypořádání jejich návrh za nesprávný, resp. za mimoběžný.

Podle Děti Země je nutné, aby byl jejich návrh opravdu akceptován a v nějaké verzi zahrnut mezi podmínky stavebního povolení (níže návrh) nebo aby byl jejich návrh zamítnut, ale s logickými a relevantními důvody. Nelze návrh akceptovat a současně ho neuložit mezi podmínky s tvrzením, že ho ŘSD ČR dobrovolně splní.

3.2 Vzhledem k tomu, že Děti Země v rámci 4 stavebních řízení vznesly dvě různé verze nové podmínky stavebního povolení, dovolují si níže navrhnout jeden text, který by podle jejich názoru mohl být vložen do stavebního povolení.

Děti Země navrhuji, aby mezi podmínky stavebního povolení byla vložena tato podmínka: „*Protihlukové stěny budou do zprovoznění stavby z vnější strany osázeny vhodnými místně původními popínavými rostlinami (např. pro severní strany lze doporučit břečťan popínavý), a to s péčí po dobu 5 let, kdy budou uhynulí jedinci obratem nahrazeni novými.*“

Podle názoru Děti Země se tímto postupem sníží škodlivý zásah vysokých PHS podél dálnice R4901 na krajinný ráz alepší estetický dojem na okolí stavby. Současně se tyto rostliny stanou i útočištěm či potravou pro různé živočichy.

4. Absence závazného stanoviska KHS Zlínského kraje ze dne 4. 9. 2009 a absence zahrnutí jeho 5 požadavků do stavebního povolení

MD v seznamu podkladů pod body č. 32 a č. 33 uvádí, že ve spise jsou tato závazná stanoviska KHS Zlínského kraje:

- ze dne **17. 2. 2014, č.j. KHSZL 02600/2014** (6 požadavků)
- ze dne **16. 6. 2008, č.j. ZL 8959/215/2008-2** (4 požadavky) ve znění stanoviska Ministerstva zdravotnictví ze dne **18. 7. 2012, č.j. 19278/2012-4/OVZ** (4 požadavky, resp. obsah 2 požadavků je změněn), kterým bylo toto závazné stanovisko KHS změněno

Nicméně ve spise Děti Země se nachází i závazné stanovisko KHS Zlínského kraje ze dne **4. 9. 2009, č.j. KM 15005/215/2009-02** k povolení stavby „Rychlostní silnice R 49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“ v k. ú. Hulín, Pravčice a Třebětice, které bylo vydáno na základě žádosti ŘSD ČR ze dne 11. 8. 2009 a které obsahuje 5 požadavků.

Podle zjištění Děti Země ovšem toto závazné stanovisko KHS **není uvedeno mezi podklady**, aniž je MD přezkoumatelně uvedeno, na základě jakých důvodů tomu tak není. Současně není ani zřejmé, proč MD uložených 5 požadavků tohoto závazného stanoviska **nezahrnulo mezi podmínky stavebního povolení**.

Podle názoru Děti Země jde o nezákonný postup, pokud na základě žádosti ŘSD ČR bylo dne 4. 9. 2009 vydáno závazné stanovisko KHS Zlínského kraje a správní orgán ho nezahrnul mezi podklady do spisu a současně ve smyslu ust. § 149 správního řádu nezahrnul jeho požadavky mezi podmínky stavebního povolení. Současně je silně problematické žádat dle ust. § 149 správního řádu o přezkum jeho zákonnosti, pokud ve spise chybí a všichni účastníci řízení se s ním nemohou řádným způsobem seznámit.

5. Absence závazného stanoviska dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 201/2012 Sb.

Ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 201/2012 Sb. uvádí toto: „*Ministerstvo vydává závazné stanovisko k umístění stavby pozemní komunikace v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v návrhovém období nejméně 10 let (dále jen „pozemní komunikace“) a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání, k řízení podle jiného právního předpisu6).*“

Podle zjištění Děti Země se výše cit. ust. zákona o ochraně ovzduší sice týká umístování staveb dálničního typu, nikoliv povolování, nicméně územní rozhodnutí pro dálnici R4901 ze dne **15. 11. 2004, č.j. SR/9909/2004/Sa** bylo jednak vydáno před 16 lety a jednak v té době **nebylo nutné mezi podklady předložit závazné stanovisko MŽP dle zákona č. 201/2012 Sb.**, jelikož v té době ještě neexistoval.

Za této situace bylo očekávatelné, že v rámci principu předběžné opatrnosti bude závazné stanovisko na ochranu ovzduší pro dálnici R4901 vydáno aspoň ke stavebnímu řízení (**pozn.:** definice zastavěného území je uvedena v ust. § 58 stavebního zákona). MŽP na str. 13 závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016 zřejmě **zamýšlí takové závazné stanovisko vydat**, neboť podle něho Rozptylová studie z 9/2016 nebude pro jeho vydání podkladem.

Podle názoru Děti Země bylo stavební povolení vydáno nezákonně, neboť ve spise chybí závazné stanovisko MŽP dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 201/2012 Sb., takže jeho požadavky nejsou ani zahrnuty mezi podmínkami stavebního povolení. Navíc se s ním nemohli seznámit účastníci řízení, takže ani nemohou v rámci rozkladu požádat dle ust. § 149 správního řádu o přezkoumání jeho zákonnosti.

Podle Děti Země je nutné toto závazné stanovisko **vložit do spisu a umožnit účastníkům řízení se s ním seznámit** s možností požádat o zahájení přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu.

6. Absence závazného stanoviska dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb. k povolení stavby

Ust. § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb. uvádí toto: „Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto **souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Souhlas** vydávaný jako podklad pro **rozhodnutí o umístění stavby** nebo územní souhlas a dále **pro rozhodnutí o povolení stavby**, zařízení nebo terénních úprav anebo jejich ohlášení **je závazným stanoviskem** podle správního řádu a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení.“

MD ve svém přehledu podkladů, které má ve spise, na str. 39 stavebního povolení uvádí toto: „65. **Rozhodnutí dle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb.,** (souhlas s dotčením částí pozemků určených k plnění funkcí lesa), které vydal Magistrát města Zlína, odbor městské zeleně dne **08.11.2004 pod č.j. MMZL/11983/04/OMZ/PH/2.** Z citovaného podkladu pak speciální stavební úřad vycházel při svém rozhodování o žádosti stavebníka, neboť tento odůvodňuje jejímu vyhovění, když je s ní plně v souladu.“

Děti Země ve svém vyjádření ze dne **29. 4. 2019** mj. uvádějí toto: „Mezi podklady ve spise by měla být např. níže uvedená závazná stanoviska dle § 149 správního řádu, proto Děti Země žádají, aby MD buď vyzval ŘSD ČR, aby je od příslušných úřadů získalo, nebo aby provedlo kontrolu, zda se ve spise skutečně nacházejí a jsou aktuální:... **1.6. vydané dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb. k zásahu do 50 metrů od okraje lesa...**“

MD na str.162-3 stavebního povolení k tomuto návrhu Děti Země uvádí toto: „Správní orgán konstatuje, že stavebník v rámci své žádosti **doložil mimo jiné přílohu „F“ – doklady, která výše zmiňované podklady obsahuje,** rovněž viz kapitola Odůvodnění část II – podklady. Spolkem požadované informace a podklady **jsou tedy součástí projektové dokumentace a spisu, a to ke dni 21.10.2020.**“

Podle zjištění Děti Země ovšem ve spise chybí závazné stanovisko dle **§ 14 odst. 2 lesního zákona,** které se vydává **jednak k územnímu řízení a jednak ke stavebnímu řízení.** Podle ustálené praxe a soudní judikatury se vydávají dvě závazná stanoviska, neboť každé řeší jiný okruh problémů. Obdobným se dle **§ 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.** vydává závazné stanovisko na ochranu krajinného rázu umístěním stavby i k povolení stavby, tzn. také dvě.

Mezi podklady umístění dálnice R4901 se nachází **rozhodnutí** MěÚ Holešov ze dne **10. 8. 2004, č.j. ŽP/13001/04/LI,** které tvořilo logický podklad podle § 14 odst. 2 lesního zákona **pro vydání územního rozhodnutí** dne **15. 11. 2004.** Toto **rozhodnutí (v té době nešlo o závazné stanovisko) je ovšem k povolení dálnice R4901 nepoužitelné,** neboť se vydalo k umístění a nikoliv i k povolení stavby.

Z obsahu tohoto rozhodnutí ze dne 10. 8. 2004 totiž vyplývá, že se vydává „**k územnímu rozhodnutí pro umístění stavby**“ silnice R4901 Hulín – Fryšták, což je i logické, neboť v té době neexistovala DSP. Dále z něho také vyplývá, že obsahuje 6 požadavků na ochranu okraje lesa šířky 50 metrů u Třebetic, u Martinic a u Žeranovic.

Pokud MD uvádí, že MM Zlína vydal nějaké rozhodnutí ze dne **8. 11. 2004**, č.j. **MMZL/11983/04/OMZ/PH/2**, tak jde o irelevantní tvrzení, neboť nejde o podklad pro vydání stavebního povolení, ale **opět pro vydání územní rozhodnutí** (vydáno dne 15. 11. 2004). Přitom povolovaná dálnice R4901 ovlivňuje okraj lesa šířky 50 metrů u Třebětic, u Martinic, u Žeranovic a příp.i jiných k.ú. (Nová Ves).

V této souvislosti lze ještě upozornit na koordinované závazné stanovisko MM Zlína ze dne **20. 12. 2013**, č. j. **MMZL, 94304/2013**, které upozorňuje na následující: „Navrženou stavbou jsou **dotčeny lesní pozemky v k. ú. Dolní Ves**. Dotčení lesních pozemků podléhá samostatnému řízení dle § 13 a § 14 lesního zákona.“

Podle názoru Děti Země bylo stavební povolení vydáno nezákonně, neboť ve spise chybějí závazná stanoviska vydaná dle § 14 odst. 2 lesního zákona k povolení dálnice R4901. Navíc jejich příp. požadavky nejsou zahrnuty mezi podmínkami stavebního povolení. Současně se s těmito závaznými stanovisky nemohli účastníci řízení seznámit, takže ani nemohou v rámci rozkladu požádat dle ust. § 149 správního řádu o přezkoumání jeho zákonnosti.

Podle Děti Země je nutné tato závazná stanoviska k povolení stavby vložit do spisu a umožnit účastníkům řízení se s nimi seznámit s možností požádat o zahájení přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu.

7. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum těchto závazných stanovisek

Ust. § 149 odst. 1 správního řádu uvádí toto: „Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který **není samostatným rozhodnutím** ve správním řízení a **jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu**. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.“

Ust. § 149 odst. 2 správního řádu uvádí toto: „Závazné stanovisko **obsahuje závaznou část a odůvodnění**. V závazné části dotčený orgán uvede **řešení otázky**, která je předmětem závazného stanoviska, **ustanovení zákona**, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede **důvody, o které se opírá obsah** závazné části závazného stanoviska, **podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil** při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.“

Ust. § 149 odst. 7 správního řádu uvádí toto: „Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, **vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska**. Tomuto správnímu orgánu **zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků**. Pokud nelze závazné stanovisko potvrdit nebo změnit bezodkladně, nadřízený správní orgán potvrdí nebo změní závazné stanovisko **nejpozději do 30 dnů ode dne vyžádání jeho potvrzení nebo změny**. K této lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ohledání na místě nebo jde-li o zvlášť složitý případ. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.“

Ust. § 149 odst. 8 správního řádu uvádí mj. toto: „**Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení**, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko. **Přezkumné řízení lze zahájit do 1 roku od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno**; závazné stanovisko nelze v přezkumném řízení zrušit nebo změnit po uplynutí 15 měsíců od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno...“

7.1. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazného stanoviska MěÚ dle § 15 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. o ověření podmínek územního rozhodnutí

Ust. § 15 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. uvádí toto: „Speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro stavby podle odstavce 1 nestanoví jinak. **Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecního stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho**

podmínek; souhlas není správním rozhodnutím. Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani územní souhlas, postačí závazné stanovisko podle § 96b. “

MěÚ Holešov vydal dne **30. 11. 2018 pod č.j. HOL-33159/2018/SÚ/RS** souhlasné závazné stanovisko dle § 15 odst. 2 stavebního zákona pro stavbu dálnice R4901 (které nahradilo všechna předchozí), neboť podle jeho názoru **ověřil dodržení 30 podmínek uložených v územním rozhodnutí** ze dne 15. 11. 2004 k umístění stavby dálnice R4901.

Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2018 musejí povinně všechna závazná stanoviska dle § 149 odst. 2 správního řádu obsahovat i další náležitosti (podklady a řádné odůvodnění), vydal MěÚ Holešov na základě žádosti ŘSD ČR ze dne 12. 10. 2020 nové závazné stanovisko (formou rozhodnutí) ze dne **14. 10. 2020, č.j. HOL-29254/2020/SÚ/RS.**

V tomto novém či změněném závazném stanovisku dle § 15 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad uvádí, že opět posoudil předloženou DSP (2018 a 2020) podle SO a zjistil, že až na drobné změny odpovídá schválené DÚR.

MD v reakci na námitky Děti Země ze dne 9. 6. 2014 (bod č. 2) ke kritice závazného stanoviska dle § 15 odst. 2 stavebního zákona ve stavebním povolení (na různých místech) uvádí toto: „*Správní orgán konstatuje, že součástí spisu je **aktuální a přezkoumatelné (odůvodněné) stanovisko obecního stavebního úřadu MěÚ Holešov č. j. HOL – 29254/2020/SÚ/RS ze dne 14.10.2020, ve smyslu ust. § 15 odst. 2 stavebního zákona, ze kterého vyplývá, že stavbu dle předložených podkladů povolit lze.***“

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum závazného stanoviska ze dne 14. 10. 2020 podle ust. § 149 správního řádu u krajského úřadu, neboť se domnívají, že bylo vydáno nezákonně.

Podle Děti Země nelze považovat obsah tohoto závazného stanoviska za souladný s ust. § 149 správního řádu, neboť nelze přesvědčivě zjistit, jakým způsobem bylo provedeno ověření, zda všech 30 podmínek územního rozhodnutí bylo skutečně zcela splněno nebo jen částečně nebo dokonce vůbec splněno nebylo.

Děti Země očekávaly, že MěÚ Holešov provede v odůvodnění analýzu jednotlivých podmínek z celkových 30, z které bude prokazatelně doloženo, zda tato podmínka byla splněna či ne a příp. proč a na základě jakých podkladů to bylo zjišťováno. Podle Děti Země je pouhé porovnání DSP s DÚR nedostatečné.

Přitom § 15 odst. 2 stavebního zákona uvádí jasně, že se má (přezkoumatelně) provést ověření uložených podmínek územního rozhodnutí, což podle názoru Děti Země neznamená pouhé porovnání počtu a charakteru jednotlivých SO, ale představuje to také právě chybějící analýzu uložených podmínek.

Podle zjištění Děti Země není v souladu s § 3 správního řádu jednoznačně doloženo, že DSP a její přílohy splňují příkladmo tyto podmínky územního rozhodnutí:

- č. 5 = na řadě míst jsou již orniční a podorniční vrstvy shrnuté a uloženy na deponiích, takže by měly existovat doklady, zda tato podmínka byla skutečně splněna, což se nestalo
- č. 8 = není zřejmé, zda existuje projekt jednoduchých pozemkových úprav či proč ne
- č. 11 = není zřejmé, zda již byla a jaká přijatá konkrétní opatření proti znehodnocování půdy
- č. 18 = není zřejmé, zda byla vypracována studie pro rodinné domy v lokalitě Fryšták – Dolní Ves z hlediska vlivů denního osvětlení a zda existují příslušná zmírňující či kompenzační opatření
- č. 27 = není zřejmé, zda součástí DSP je hydrogeologické posouzení s návrhy na opatření k zásobování obyvatel pitnou vodou

Podle názoru Děti Země by měl nadřízený orgán závazné stanovisko zrušit pro absenci všech podkladů (DÚR a DSP se jeví jako nedostatečné) a přezkoumatelné a doložitelné analýzy, jak bylo splnění jednotlivých podmínek územního rozhodnutí ověřeno a s jakým výsledkem **nebo ho změnit** tak, aby bylo souladné se zákonem, tzn. doplnit ho o chybějící podklady a také o analýzu, jak jednotlivé podmínky byly splněny či teprve budou a proč.

7.2. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazných stanovisek KHS Zlínského kraje dle zákona č. 258/2000 Sb. ve věci ochrany veřejného zdraví

MD v seznamu podkladů pod body č. 16 a č. 17 uvádí, že ve spise jsou tato závazná stanoviska KHS Zlínského kraje, která jsou vydaná dle zákona č. 258/2000 Sb.:

- ze dne **17. 2. 2014, č.j. KHSZL 02600/2014** (6 požadavků): podmínka č. 32 stavebního povolení
- ze dne **16. 6. 2008, č.j. ZL 8959/215/2008-2** (4 požadavky) ve znění stanoviska Ministerstva zdravotnictví ze dne **18. 7. 2012, č.j. 19278/2012-4/OVZ** (4 požadavky, resp. obsah 2 požadavků je změněn), kterým bylo toto závazné stanovisko KHS změněno: podmínka č.33 stavebního povolení

Nicméně ve spise Děti Země se nachází i závazné stanovisko KHS Zlínského kraje ze dne **4. 9. 2009, č.j. KM 15005/215/2009-02** k povolení stavby „Rychlostní silnice R 49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“ v k. ú. Hulín, Pravčice a Třebětice, které bylo vydáno na základě žádosti ŘSD ČR ze dne 11. 8. 2009 a které obsahuje 5 požadavků.

MD se s výše uvedenými 3 závaznými stanovisky KHS vypořádalo takto:

- do podmínky č. 32 stavebního povolení z 6 požadavků **zahrnulo jen 4 požadavky**, tj. č. 1, č. 2, č. 3 a č. 4
- do podmínky č. 33 stavebního povolení ze 4 požadavků **zahrnulo jen 2 požadavky**, tj. č. 3. a č. 4
- 5 požadavků závazného stanoviska ze dne 4. 9. 2009 **nezahrnulo do žádné podmínky** stavebního povolení

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum těchto 3 závazných stanovisek podle ust. § 149 správního řádu u Ministerstva zdravotnictví, neboť se domnívají, že po procesní i věcné stránce byla vydána nezákonně.

7.2.1. Děti Země žádají, aby mezi požadavky těchto závazných stanovisek byl uložen tento nový požadavek, který se pak musí zahrnout mezi podmínky stavebního povolení: **„Z hlediska relevance hlukových údajů je první měření intenzit hluku nutno provést nejdříve jeden rok a nejpozději do dvou let po zprovoznění stavby ve zkušebním období, neboť dojde ke stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti. V případě prodloužení zkušebního provozu o další roky budou měření intenzit hluku prováděny minimálně dvakrát ročně.“**

Podle Děti Země je nutné v rámci zkušebního provozu **časově upřesnit, kdy a jak budou měření intenzit hluku prováděny**, aby to bylo jednoznačné a aby se dala tato měření snadno kontrolovat a vymáhat.

Děti Země si v této souvislosti dovolují upozornit na jiný problém, a to na **opakované zneužívání „zkušebního provozu“ k dodatečnému řešení očekávaných nadlimitních intenzit hluku**, ačkoliv bylo vypracováno několik údajně kvalitních hlukových studií a orgány ochrany zdraví se věcí údajně pečlivě zabývají (např. MD již prohrálo soudní spor o stavební povolení pro část dálnice R4901, neboť ve stavebním řízení bylo odbornými posudky doloženo, že stavba nemůže splnit limity hluku – viz rozsudek ze dne **14. 12. 2011, č. j. 10 A 149/2010 – 74-80**).

Příkladem je situace na JZ části SOKP, kde byl v září 2010 povolen zkušební provoz a kde stále dochází k nadlimitním intenzitám hluku, ačkoliv by bylo logické zajistit provoz tak, aby k překračování limitů nedocházelo.

článek s názvem „Hrozí zavření klíčových silnic. Protahujete zkušební provoz, vytýká ministerstvu soud“ (6. 9. 2016) <http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/zprava/hrozi-zavreni-klicovych-silnic-protahujete-zkusebni-provoz-vytyka-ministerstvu-soud--1647369>

„Před ministerstvem dopravy se otevírá závažný problém. Správcům českých silnic a železnic totiž hrozí, že budou muset dočasně uzavřít některé klíčové komunikace – například nedávno dokončené úseky dálnic, zánovní železniční koridory nebo třeba Pražský okruh. Konkrétně **jde o stavby, které jsou v takzvaném zkušebním provozu déle než tři roky a stále mají tak vážné vady, že je stavební úřad nemůže zkolaudovat**. Nejvyšší správní soud totiž rozhodl, že zkušební provoz delší než tři roky je neúměrně dlouhý.

Na jihozápadní část obvodu Prahy vjela auta poprvé v září 2010. Stavba tehdy začala fungovat v takzvaném zkušebním provozu... Obyvatelé obcí na periferii hlavního města ale postup státních úřadů napadli u soudů.... Nejvyšší správní soud totiž opakované schvalování zkušebního provozu pravomocně zrušil a vynesl precedenční rozhodnutí. **„Zkušební provoz v délce tří let lze považovat za poměrně dlouhý a je tedy na místě odůvodnit, zda tato doba nepřesahuje dobu potřebnou pro ověření vlastností provedené stavby. To platí tím spíš, jestliže bylo zřejmé, že**

užívání stavby bude mít negativní vliv na veřejné zájmy dotčených osob,“ napsala do odůvodnění rozsudku, který má zpravodajský web Českého rozhlasu k dispozici, soudkyně Dagmar Nygrínová....“

Děti Země k tomuto článku odkazují na rozsudek NSS ze dne **31. 5. 2016, č.j. 4 As 17/2016 – 44**, kterým bylo na základě žaloby tří obcí a spolku Sdružení občanů okolí SOKP proti hluku z dopravy zrušeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne **27. 6. 2013, č.j. MHMP 333704/2013/ODA-01/Za**, který na základě závazného stanoviska KHS StK ze dne 6. 6. 2013 se 2 podmínkami povolil zkušební provoz stavby „**Silniční okruh kolem Prahy – Jihozápadní segment, úsek č. 512 D1 – Jesenice – Vestec**“, a to na dobu od 1. 7. 2013 do 31. 12. 2015 (1), kdy mají být instalovány dvě PHS (2).

Stěžovatelé přitom ve své žalobě ze dne 26. 8. 2013 (i v kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne **8. 12. 2015, č. j. 6 A 162/2013 – 102**) upozornili, že **zkušební provoz na této dálnici probíhá již od 20. 9. 2010, tj. min. 3 roky**, takže logicky v žalobě navrhli zastavení automobilového provozu až do přijetí dodatečných protihlukových opatření, která zajistí dodržování hygienických norem.

Problém s nadlimitním hlukem v JZ části SOKP během zkušebního provozu ovšem pokračoval dál, jak mj. také dokládá rozsudek NSS ze dne **26. 5. 2020, č.j. As 65/2019 – 45**, který zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne **14. 12. 2018, č. j. 3 A 200/2016 – 138**, jenž zamítl žalobu proti rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy ze dne **26. 8. 2016, č. j. MHMP 1457916/2016** o povolení dalšího zkušebního provozu od 29. 8. 2016 do 30. 6. 2017, a to za splnění mj. této podmínky: „*V průběhu zkušebního provozu budou zrealizovány do 30. 06. 2017 protihlukové stěny včetně vyhodnocení účinku označené PHS_01 až PHS_05 dle hlukové studie z 03/2012, č. zak. 3-0512-0008-69, zpracovatel PUDIS a. s., včetně vyhodnocení účinku.*“

Výše uvedené soudní spory o nadlimitní intenzity hluku podél JZ části SOKP během zkušebního provozu sice **nijak nesouvisejí s návrhem Děti Země na uložení nového požadavku** závazného stanoviska KHS o časových souvislostech měření intenzit hluku během zkušebního provozu na R4901, nicméně Děti Země jimi chtějí **upozornit na problém zneužívání délky zkušebního provozu k porušování zákonů a hlukových limitů**.

Ve světle těchto údajů by tedy Ministerstvo zdravotnictví mělo výše uvedený návrh Děti Země na nový požadavek akceptovat a zahrnout ho mezi ostatní požadavky tří závazných stanovisek KHS.

Jednak podle odborných odhadů a zkušeností dochází ke „stabilizaci intenzity průjezdnosti“ po **roce zkušebního provozu a jednak se doba zkušebního provozu nepřiměřeně protahuje** (např. u dálnice D8-0805 v úseku Bílinka – Řehlovice probíhá předčasné užívání stavby zatím **od poloviny prosince 2016 do 31. 12. 2022**, tj. 6 let, neboť ŘSD ČR dálnici dosud nedostavělo a navíc nedodržuje podmínky stavebních povolení). Proto je nutné, aby **první měření intenzit hluku bylo jasně časově stanoveno a také min. počet měření při pokračujícím zkušebním provozu**.

Děti Země ještě z opatrnosti upozorňují, že obsahem navrženého požadavku je **jen časového upřesnění**, od kdy do kdy má být provedeno **první měření intenzit hluku** během prvních dvou let od zahájení zkušebního provozu a **jaké min. množství takových měření** má být ročně prováděno v následujících letech zkušebního provozu, **nikoliv nějaký požadavek na stanovení délky zkušebního provozu**, neboť to samozřejmě není v kompetenci KHS.

Podle názoru Děti Země by měl nadřízený orgán do 3 závazných stanovisek doplnit výše uvedený návrh 1 nového požadavku a tím je **změnit**. Pokud Ministerstvo zdravotnictví ze své úřední povinnosti ještě zjistí, že tato 3 závazná stanoviska byla vydána v rozporu s § 3 a § 50 odst. 4 správního řádu, pak Děti Země navrhuje, aby tato 3 závazná stanoviska byla dle ust. § 149 správního řádu **změněna nebo zrušena**.

7.2.2. Děti Země namítají, že existující Hlukové studie uvedené jako podklad pro vydání závazných stanovisek KHS jsou zastaralé a navíc neobsahují výpočty intenzit hluku na období min. 30 let, tj. aspoň do roku 2050. Výpočty intenzit hluku pro vydání závazných stanovisek (2009, 2012 a 2014) totiž vycházejí z těchto 2 Hlukových studií:

- 5/2009 = EKOLA group spol. s r. o.
- 7/2013 a aktualizace 12/2013 = PRAGOPROJEKT a. s.

Tyto Hlukové studie, staré 7 a 11 let, nelze podle Děti Země a podle praxe považovat za relevantní k vydání závazných stanovisek, neboť jsou **časově zastaralé**, poslední sčítání dopravních intenzit jsou za rok 2016 (viz <http://scitani2016.rsd.cz>), a dále **neodrážejí měnící se legislativu zákona č. 258/2000 Sb.**, který byl za posledních 7 let novelizován téměř 20x. Navíc tyto studie provedly **výpočty jen do roku 2030** a nikoliv pro delší horizont, tj. aspoň do roku 2050, přičemž stavební povolení bylo vydáno až 22. 12. 2020, tj. **cca 13 let od podání žádosti**.

Za této situace je zarážející, že si MD od ŘSD ČR nevyžádalo aktuální Hlukové studie (a Rozptylové studie), přinejmenším **po 27. 4. 2017**, kdy došlo ke spojení všech 4 dílčích stavebních řízení.

MŽP sice na základě „třetí“ **Hlukové studie z 9/2016 (HBH projekt, spol. s r. o.)** vydalo dle § 23a zákona č. 100/2001 Sb., tj. bez nového procesu EIA a bez účasti veřejnosti, závazné stanovisko EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16**, ovšem tato studie vychází z dopravních intenzit opět před rokem 2016 (kdy probíhalo poslední sčítání v ČR), jak také dokládá dopravní studie s názvem **D49 – Dopravní model (SUDOP Praha, a. s., 8/2016)**, která byla podkladem pro vypracování **Hlukové studie 9/2016 i Rozptylové studie 9/2016**.

Je tedy zřejmé, že žádná **Hluková studie** (5/2009, 7/2013 a 9/2016) **nevyužila aktuální údaje ze sčítání v roce 2016**, přičemž tyto údaje by byly vhodné i pro vypracování aktuální **Rozptylové studie**, která rovněž není ve spisu s novými údaji (poslední je z 9/2016).

Podle Děti Země při zjevně a opakované nejistotě o dodržení limitů intenzit hluku dálnic R4901 od roku 2007 (viz mj. i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne **14. 12. 2011, č. j. 10 A 149/2010 – 74-80** o zrušení dílčího stavebního povolení pro dálnici R4901 mj. právě pro pochybnosti o splnění hlukových limitů) bylo povinností MD si zaopatřit aktuální podklady, zvláště je-li z veřejných zdrojů známo, že existují v podobě sčítání dopravních intenzit z roku 2016, které bylo **zveřejněné v 5/2017, takže prognózy dopravních intenzit, Hluková studie i Rozptylová studie měly být po spojení všech 4 stavebních řízení vypracovány znovu a KHS měla vydat nové závazné stanovisko**.

Navíc ŘSD ČR o skutečnosti se sčítáním v roce 2016 také vědělo, takže **po 5/2017** mělo samo nechat vypracovat **aktuální Hlukovou i Rozptylovou studii** a následně požádat KHS o vydání **aktuálního závazného stanoviska**, které by nahradilo všechna dosud vydaná závazná stanoviska, tj. z roku 2008, 2009 a 2014. (pozn.: v případě použití nových údajů dopravních intenzit z roku 2016 se mění i dopravní model s prognózami, který by mohl vykazat neočekávané změny, než jaký vykazoval dopravní model jako podklad pro Hlukové studie v roce 2009 a 2013).

Je totiž absurdní, pokud k vydání stavebního povolení dojde až za 7 a 11 let od podání žádosti a MD se stále opírá o staré podklady a závazná stanoviska, byť by byla platná. Postupem času na základě nových poznatků mohla KHS svůj názor na obsah svých původních 4 závazných stanovisek **změnit a uložit i jiné požadavky** (příp. dokonce vydat nesouhlasné závazné stanovisko, pokud by ze sčítání dopravních intenzit vyplynulo, že intenzity stoupají příliš strmě).

Z Hlukové studie z 12/2013 vyplývá, že noční limity na 2 měřících bodech byly překročeny (a také mohou být):

- měřící bod TR7 = Třebětice č. p. 42 – 1. podlaží = 50,3 dB (i s použitím PHS)
- 2. podlaží = 50,8 dB (i s použitím PHS)
- měřící bod TR6 = Třebětice č. p. 90 – 2. podlaží = 50,2 dB (i s použitím PHS)
- měřící bod SO4 = Sovárna č. p. 177 – 49,7 dB (i s použitím PHS): limit splněn

Hluková studie z 12/2013 na str. 12-13 uvádí následující:

„V případě solitérního objektu čp. 42 (výpočtový bod TR7) byly vypočteny mírně nadlimitní hodnoty akustického tlaku A, LAeq, T v noční době (50,3 dB, resp. 50,8 dB). Ve výpočtovém modelu však byly použity maximální výhledové intenzity dopravy a použitá výpočtová metodika RLS90 uvažuje veškerý terén jako odrazivý. Předpokládáme tedy, že vypočtené hodnoty jsou opravdu horní hranicí možné hlukové zátěže v dané lokalitě... Vzhledem k výše uvedenému doporučujeme u uvedeného objektu čp. 42 přistoupit k ochraně vnitřního prostoru stavby, což znamená prověřit akustické vlastnosti obvodového pláště a případně pak přistoupit k úpravě či výměně oken tak, aby byly splněny hygienické limity hluku pro vnitřní prostor stavby.“

Hluková studie z 12/2013 na str. 13 uvádí následující:

„V případě **objektu čp. 90** (výpočtový bod TR6) byla mírně nadlimitní hodnota (50,2 dB v noční době) vypočtena **pouze v 2. nadzemním podlaží**. Opět je nutné zmínit, že **výpočet vycházel z maximálních předpokládaných intenzit dopravy na R4901**. Vzhledem k instalaci navržených protihlukových stěn podél rychlostní komunikace R49 se však na **hlukové zátěži u tohoto objektu významně podílí již doprava po stávající II/432**.

Pro zajímavost uvádíme, že v současné době, resp. **v roce 2010 (dle výsledků celostátního sčítání dopravy ŘSD)** na předmětném úseku sil. II/432 jezdilo 8 252 vozidel, z toho 1 473 vozidel nákladních (za 24 hod.). Po zprovoznění R49 se na stejném úseku v obci Třebětice předpokládá pouze 3 744 vozidel, a z toho pouze 110 vozidel nákladních.

Uvedený pokles dopravních intenzit znamená snížení ekvivalentních hladin akustického tlaku A z dopravy po II/432 minimálně o 5 dB... Vzhledem k výše uvedenému a k faktu, že ze sil. II/432 je nutné zachovat přístup k jednotlivým objektům v Třebeticích, opět **doporučujeme u uvedeného objektu čp. 90 přistoupit k ochraně vnitřního prostoru stavby...**“

Hluková studie z 12/2013 na str. 17 uvádí následující:

„U zmíněných obytných objektů v Kučovicích (Racková) a u **solitérního objektu čp. 177 v Sovárně (Fryšták)** navrhujeme také **po uvedení stavby do provozu provést akustický monitoring**. Pokud by zde byly zjištěny ekvivalentní hladiny akustického tlaku A, LAeq, T překračující hygienické limity hluku **v chráněném venkovním prostoru staveb**, navrhujeme pak **řešit situaci těchto objektů ochranou vnitřních prostor** (individuálními protihlukovými opatřeními na uvedených objektech).“

V závěru Hluková studie z 12/2013 uvádí toto:

„Předkládaná **hluková studie posuzuje akustické poměry v okolí novostavby plánované rychlostní komunikace R4901 u chráněných objektů v úseku Hulín – Fryšták (včetně MÚK Třebětice a MÚK Holešov)**.

Výpočtový model potvrdil nutnost realizace protihlukových opatření podél trasy novostavby R4901 na ochranu stávající obytné zástavby v přilehlých obcích. Po **zohlednění clonícího vlivu navržených PHS včetně položení nízkohlučného povrchu vozovky** (v lokalitě Fryšták – Dolní Ves) již lze očekávat, že se ekvivalentní hladiny akustického tlaku A, LAeq, T **budou téměř u všech chráněných objektů pohybovat pod úrovní hygienických limitů hluku pro denní i noční období (60dB/50dB)**.

Situaci dvou objektů v Třebeticích (**solitérní objekt čp. 42 a dům čp. 90**), u kterých byly vypočteny pouze **mírně nadlimitní hodnoty v nočním období**, doporučujeme řešit **individuálními protihlukovými opatřeními, tzn. ochranou vnitřního prostoru stavby** (prověřit akustické vlastnosti obvodového pláště a případně pak přistoupit k úpravě či výměně oken tak, aby byly splněny hygienické limity pro chráněný vnitřní prostor stavby).

Pro ověření předpokladů **hlukové studie doporučujeme provést po uvedení stavby do provozu u nejbližších obytných objektů 24-hodinové akustické měření s doprovodným sčítáním dopravy** (rozdělení na osobní automobily + nákladní voz. do 3,5t a nákladní automobily nad 3,5t zvlášť pro denní i noční období).“

Měřicí body č. 9 a č. 20 v Hlukové studii 9/2016, u nichž dochází k překročení nočních limitů hluku (nad 50 dB).

Z Hlukové studie z 9/2016 vyplývá, že noční limity na 2 měřících bodech byly překročeny (a také mohou být):

- **měřící bod č. 9 = Třebětice č. p. 42 – 50,1 dB (i s použitím PHS)**
- **měřící bod č. 20 = Sovárna č. p. 177 – 51,4 dB (i s použitím PHS)**
- měřící bod č. ? = Třebětice č. p. 90 – Hluková studie měření zde (ani ve 2. podlaží) překvapivě neprováděla

Hluková studie z 9/2016 pak na str. 14 uvádí následující:

„Po realizaci protihlukových opatření navržených v DSP lze ve výhledu roku 2030 očekávat mírné překračování hygienických limitů hluku u těchto objektů:

Třebětice č. p. 42 (výpočtový bod č. 9)

Jedná se o samostatně stojící dům (v katastru veden jako objekt k bydlení), kde výpočet signalizuje mírné (0,1 dB) překračování hyg. limitu hluku v noční době v 1 nadzemním podlaží. Pro jeho dodatečnou ochranu je na hlavní trase D49 navrženo rozšíření krajnice (stavební objekt SO 101) v km 5,300 - 5,800 vpravo. V případě, že bude měřením prokázáno překračování hyg. limitů hluku, lze na tomto úseku komunikace provést rozšíření protihlukových stěn tak, aby požadované hyg. limity hluku byly dodrženy.

Sovárna č. p. 177 (výpočtový bod 20)

Jedná se o samostatně stojící dům (v katastru veden jako objekt k bydlení). U tohoto objektu je signalizováno možné překračování hyg. limitů hluku v noční době o cca 1,4 dB. V případě, že bude měřením prokázáno překračování hyg. limitů hluku, lze pro jeho ochranu doporučit realizaci protihlukových opatření na objektu, resp. v jeho bezprostředním okolí.“

V závěru Hluková studie z 9/2016 uvádí toto:

*V hlukové studii bylo provedeno posouzení hlukového zatížení území a **chráněného venkovního prostoru** staveb v okolí stavby „Dálnice D49, stavba 4901 Hulín – Fryšták“. Dále byl posouzen **návrh protihlukových opatření navržený v rámci dokumentace DSP**. Posouzení bylo provedeno pro aktualizované intenzity dopravy (viz. [7], [8]) a **výpočtový rok 2030**. Na základě výpočtů lze konstatovat, že v obytné zástavbě v okolí posuzované trasy D49 budou hygienické limity hluku podle ustanovení Nařízení vlády č. 272/2011 Sb... **dodrženy s výjimkou o samotě stojících obytných objektů Třebětice č. p. 42** (pozn.: měřící bod č. 9) a **Sovárna č. p. 177** (pozn.: měřící bod č. 20).*

*U obou objektů lze ve výhledu očekávat mírné překračování hyg. limitů hluku v noční době (blíže viz kap. 4.3). Tyto objekty budou po zprovoznění stavby monitorovány (měření hluku) a v případě potřeby u nich budou realizována **dodatečná protihluková opatření**.“*

Z judikatury přitom vyplývá, že **stavební úřad je zodpovědný za to, že závazná stanoviska budou odpovídat zákonným požadavkům, a to i po věcné (a časové) stránce**. Pokud je zřejmé, že poslední sčítání dopravních intenzit bylo zveřejněné v 5/2017 a Hlukové studie (2013 a 2016) opakovaně dokládají, že **hlukové limity nejsou dodrženy**, pak bylo povinností MD si vyžádat aktuální údaje, nové studie a nové závazné stanovisko KHS.

Pokud tedy Hluková studie z 12/2013 zjistila překročení intenzit hluku i v **Třebeticích č. p. 70 ve 2. podlaží** tohoto domu, pak je zarážející, že **Hluková studie 9/2016 zde měření neprovádí, aniž to přezkoumatelně vysvětluje**.

A pokud u měřícího bodu **Sovárna č. p. 177** byl v roce 2013 noční limit splněn (49,7 dB), ale v roce 2016 už nikoliv (51,4 dB), a to dokonce **vysokým rozdílem 1,7 dB, tak Hluková studie 9/2016 měla tuto skutečnost rovněž přezkoumatelně diskutovat**. A to se opět nestalo, resp. tohle mělo být podle Děti Země úkolem KHS, která měla vydat aktuální závazné stanovisko po 5/2017, které chybí. Těmito rozpory se tedy dosud nikdo nezabýval.

MD tak porušilo zásady správního řádu, neboť dobře ví, že predikce dopravních intenzit do budoucna je velmi obtížná a každé aktuální údaje (tj. sčítání z roku 2016, zveřejněné 5/2017, místo z roku 2010) mohou mít významný vliv na ochranu veřejných zájmů, v tomto případě na intenzity hluku (a na stav ovzduší).

Podle Děti Země by měl nadřízený orgán tato 3 závazná stanoviska KHS pro zastaralost Hlukových studií (2009, 2013 a 2016), resp. i Rozptylové studie (9/2016) a Dopravní studie (8/2016) dle ust. § 149 správního řádu **zrušit** a zavázat ŘSD ČR k vypracování aktuální Hlukové studie na základě aktuálního dopravního modelu s prognózou do roku 2050, který by použil dopravní sčítání za rok 2016 (zveřejněné v 5/2017).

7.3. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazných stanovisek MěÚ dle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. ve věci ochrany krajinného rázu

MD v seznamu podkladů pod body č. 13, č. 3, č. 2 a č. 5 uvádí, že ve spise jsou tato závazná stanoviska či koordinovaná závazná stanoviska (dále jen KZS) MěÚ, která jsou vydaná dle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. na ochranu krajinného rázu:

- ze dne **4. 12. 2014, č.j. MeUKM/074754/2014/0464/13** (3 požadavky): podmínka č. 39 stavebního povolení
- ze dne **4. 7. 2017, č.j. HOL-18418/2017/ŽP/VK** (1 požadavek) – KZS: podmínka č. 40 stavebního povolení
- ze dne **20. 2. 2017, č.j. HOL-27247/2016/ŽP/VK** (1 požadavek) – KZS: podmínka č. 41 stavebního povolení
- ze dne **20. 12. 2013, č.j. MMZL 94304/2013** (2 požadavky) – KZS: podmínka č. 42 stavebního povolení

MD všechny uložené požadavky těchto 4 závazných stanovisek zahrnuje mezi tyto podmínky stavebního povolení: č. 39, č. 40, č. 41 a č. 42, přičemž 1 požadavek MěÚ Holešov ze dne 20. 2. 2017 (podmínka č. 41) je totožný s 1 požadavkem MěÚ Holešov ze dne 4. 7. 2017 (podmínka č. 40).

Z výše uvedeného časového přehledu je také zřejmé, že pro vydávání těchto závazných stanovisek (2013-2017) byly použity různé verze DSP, přičemž třeba pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** to byla DSP ve verzi z 3/2014, čímž vzniká rozpor mezi podklady na ochranu krajinného rázu (viz také níže bod s námitkou o absenci analýzy souladu vydaných podkladů s poslední verzí DSP).

V rámci přezkumného řízení je tedy nutné posoudit, zda poslední verze DSP, na základě které byla dálnice R4901 nakonec dne 22. 12. 2020 povolena, skutečně zajišťuje veřejný zájem na ochranu krajinného rázu. A pokud nikoliv, je nutné vydat nová závazná stanoviska příslušnými orgány ochrany přírody.

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum těchto 4 závazných stanovisek podle ust. § 149 správního řádu u krajského úřadu, čímž jednak bude jasně doloženo, že po procesní i věcné stránce byla vydána dle zákona a jednak Děti Země níže navrhuje změny uložených podmínek (úpravou textu stávajících a doplněním o nové).

7.3.1. Mezi podklady je KZS MM Zlína ze dne **20. 12. 2003, č.j. MMZL 94304/2013**, které jednak obsahuje 2 požadavky na ochranu krajinného rázu a jednak 45 požadavků na ochranu VKP.

Podle zjištění Děti Země obsahuje toto závazné stanovisko jednak řadu chyb a nelogičností a jednak navrhuje doplnění jeho 2 požadavků. Z tohoto hlediska navrhuje jeho zrušení a vydání nového se změnami jeho požadavků.

7.3.1.1. Závazné stanovisko na str. 12 uvádí, že se na základě žádosti ŘSD ČR a předložené DSP vydává k „**umístění stavby rychlostní komunikace R49**“. Podle názoru Děti Země jde o zjevnou chybu, neboť se **vydává k povolení stavby**. V rámci přezkumného řízení je potřeba tento nedostatek odstranit.

7.3.1.2. Závazné stanovisko na str. 13 uvádí, že dálnice R4901 **neprochází přírodním parkem**. Podle zjištění Děti Země jde ovšem o **nesprávné a nezákonné tvrzení**, neboť dálnice R4901 u Fryštáku, resp. u Dolní Vsi, prochází přes území **Přírodního parku Hostýnské vrchy**, který byl vyhlášen dne 29. 6. 1989 Vyhláškou ONV Kroměříž (zřízena oblast klidu Hostýnské vrchy), resp. byl přehlášen nařízením OkÚ Kroměříž č. 3/95 ze dne 21. 4. 1995 o zřízení přírodního parku Hostýnské vrchy (s rozlohou cca 98 km²).

Navíc ve stanovisku EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** ke stavbě dálnice R4901 se na str. 29 uvádí toto: „**Záměr prochází v km 17,100 do konce záměru okrajem přírodního parku Hostýnské vrchy. Jedná se o výběžek přírodního parku, který zasahuje až k VN Fryšták. Průchod záměru přírodním parkem je veden jižním okrajem zástavby Fryšták a navazujícími lučními a polními pozemky. Není tak zasažena hodnotnější část přírodního parku představující zalesněné kopce Hostýnských vrchů s dochovalým historickým osídlením. Stavba nenaruší celistvost přírodního parku a nebude mít zásadně negativní charakter na přírodní park jako celek.**“

Ust. § 12 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. uvádí toto: „Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména **umísťování a povolování staveb**, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.“

Ust. § 12 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. uvádí toto: „K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody **zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území**, které by znamenalo **zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území**.“

Z tvrzení MM Zlína ovšem vyplývá, že jeho závazné stanovisko ze dne 20. 12. 2003, vydané dle § 12 odst. 2 ve vztahu k odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., se přezkoumatelným způsobem nezabývalo tím, že dálnice R4901 **zasahuje do území PP Hostýnské vrchy**, resp. naopak MM Zlína popírá, že by se dálnice na území PP vůbec nacházela.

Za tohoto stavu je zřejmé, že závazné stanovisko k povolení stavby **nebylo vydáno v souladu se zákonem**, neboť se nezabývalo zásahem dálnice R4901 do **PP Hostýnské vrchy** (pozn. dokonce ani závazné stanovisko k umístění dálnice R4901!). Přitom dálnice přes toto území mj. prochází mostem přes Fryštácký potok, který způsobuje zásah do harmonického měřítka a estetických hledisek tohoto PP. Je tedy nutné, aby závazné stanovisko **bylo zrušeno** a bylo vydáno nové, které se zásahem do hodnot PP Hostýnské vrchy (byť zásah je jen na okraji PP) bude řádně zabývat.

7.3.1.3. Závazné stanovisko na str. 15-16 právně upozorňuje na vlivy prosklených PHS na ptáky (pozn.: ve vztahu k ust. § 5b a k ust. § 50 zákona č. 114/1992 Sb.), tzn. odkazuje na Technické podmínky 104 Ministerstva dopravy, podle kterých je nutné zajistit účinná opatření proti zbytečným nárazům ptáků do průsvitných PHS, a to např. tím, že se na povrch těchto PHS označí svislými pruhy min. šířky 2 cm a max. 10 cm od sebe. Děti Země s tímto souhlasí, jen podotýkají, že **vodorovné pruhy min. šířky 2 cm musejí být od sebe max. 5 cm**.

Nicméně zásadní je, že Děti Země žádají doplnění uložených 2 požadavků a tyto další požadavky (požadavek na zajištění výsadby místně původních dřevin, tj. keřů a stromů, přičemž projekt bude odsouhlasen orgánem ochrany přírody, a požadavek na výsadbu dřevin při křížení s VKP a s prvky ÚSES jsou správné):

- tyto dřeviny budou vytvářet nepravidelné shluky (ke zvýšení zdání o přirozenosti porostů),
- na svazích dálnice bude mezi dřevinami vysazena místně původní tzv. motýlí směs (ke zvýšení biodiverzity),
- k vysazení dřevin a tzv. motýlí směsi dojde do 2 let od zprovoznění dálnice (předčasné užívání nebo zkušební provoz, čímž bude zajištěna kontrola),
- bude zajištěna péče min. 5 let, přičemž při poškození či uhynutí dřeviny dojde obratem k nové výsadbě.

7.3.2. Mezi podklady je KZS MěÚ Holešov ze dne **4. 7. 2017, č.j. HOL-18418/2017/ŽP/VK** a ze dne **20. 2. 2017, č.j. HOL-27247/2016/ŽP/VK**, které obsahují 1 shodný požadavek.

Děti Země navrhuje do KZS ve věci krajinného rázu doplnit tyto další požadavky:

- uložit požadavek dle vzoru požadavku č. 1 KZS MM Zlína ze dne **20. 12. 2003, č.j. MMZL 94304/2013**, tzn. zajistit výsadbu místně původních dřevin, tj. keřů a stromů, přičemž projekt o této výsadbě bude odsouhlasen orgánem ochrany přírody,
- uložit požadavek dle požadavku č. 2 KZS MM Zlína ze dne **20. 12. 2003, č.j. MMZL 94304/2013**, tzn. zajistit výsadbu dřevin při křížení s VKP a s prvky ÚSES,
- uložit požadavek, že tyto dřeviny budou vytvářet nepravidelné shluky (ke zvýšení zdání o přirozenosti porostů),
- uložit požadavek, že na svazích dálnice bude mezi dřevinami vysazena místně původní tzv. motýlí směs (ke zvýšení biodiverzity),
- uložit požadavek, že k vysazení dřevin a tzv. motýlí směsi dojde do 2 let od zprovoznění dálnice (předčasné užívání nebo zkušební provoz, čímž bude zajištěna kontrola),
- uložit požadavek, že bude zajištěna péče min. 5 let, přičemž při poškození či uhynutí dřeviny dojde obratem k nové výsadbě.

7.3.3. Mezi podklady je KZS MěÚ Kroměříž ze dne **4. 12. 2014, č.j. MeUKM/074754/2014/0464/13**, které obsahuje 3 požadavky.

Děti Země navrhuje do KZS ve věci krajinného rázu doplnit tyto další požadavky:

- k požadavku č. 1 doplnit, že projekt o této výsadbě bude odsouhlasen orgánem ochrany přírody,
- uložit požadavek dle požadavku č. 2 KZS MM Zlína ze dne **20. 12. 2003, č.j. MMZL 94304/2013**, tzn. zajistit výsadbu dřevin při křížení s VKP a s prvky ÚSES,
- uložit požadavek, že tyto dřeviny budou vytvářet nepravidelné shluky (ke zvýšení zdání o přirozenosti porostů),
- uložit požadavek, že na svazích dálnice bude mezi dřevinami vysazena místně původní tzv. motýlí směs (ke zvýšení biodiverzity),
- uložit požadavek, že k vysazení dřevin a tzv. motýlí směsi dojde do 2 let od zprovoznění dálnice (předčasné užívání nebo zkušební provoz, čímž bude zajištěna kontrola),

7.4. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazných stanovisek MěÚ dle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. ve věci ochrany VKP

MD v seznamu podkladů pod body č. 5, č. 8, č. 11, č. 14 a č. 85 uvádí, že ve spise jsou tato závazná stanoviska či koordinovaná závazná stanoviska (dále jen KZS) MěÚ, která jsou vydaná dle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. na ochranu VKP:

- ze dne **20. 12. 2013, č.j. MMZL 94304/2013** (45 požadavků) – KZS = Židelná, Racková, pravostranný a levostranný přítok Fryštáckého potoka, Fryštácký potok a Hornoveský potok: podmínka č. 42 stavebního povolení
- ze dne **18. 1. 2017, č.j. MeUKM/076422/2016/0909/16** (3 požadavky) – KZS= Rusava, Kostelecký potok a Roštěnka: podmínka č. 44 stavebního povolení
- ze dne **15. 2. 2010, č.j. ŽP/792/3433/2010/PP** (bez požadavků) = Žabínek
- ze dne **19. 4. 2010, č.j. MeUKM/20552/vkp02/2010-Sim** (bez požadavků) = Roštěnka a Kostelecký potok
- ze dne **30. 3. 2004, č.j. ŽP/3768a/2004Ba** (bez požadavků) = Rymický potok, Rusava, Žabínek, pravostranný přítok Mojeny, Mojena, Přílepský potok, Ludlávka, levostranný přítok Žeranovky, Žeranovka a Židelná

MD všechny uložené požadavky těchto 5 závazných stanovisek zahrnuje mezi tyto podmínky stavebního povolení: č. 42 a č. 44.

Děti Země si také dovoluují upozornit, že MŽP svým rozhodnutím ze dne **28. 11. 2013, č. j. 57905/ENV/13** potvrdilo výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v níž se v podmínce č. 5 vylučuje použití betonu v korytech vodotečí. Je tedy zřejmé, že **závazná stanoviska vydaná do roku 2013, nelze považovat za odpovídající podklady** pro vydání stavebního povolení, tzn. jde o závazná stanoviska ze dne 30. 3. 2004 (MěÚ Holešov), ze dne 15. 2. 2010 (MěÚ Holešov) a ze dne 19. 4. 2010 (MěÚ Kroměříž) – aktualizovaná tato závazná stanoviska mezi podklady **chybějí**.

Z výše uvedeného časového přehledu je také zřejmé, že pro vydávání těchto závazných stanovisek (2010-2017) byly použité různé verze DSP, přičemž třeba pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** to byla DSP ve verzi z 3/2014, čímž vzniká rozpor mezi podklady na ochranu VKP (viz také níže bod s námitkou o absenci analýzy souladu vydaných podkladů s poslední verzí DSP).

V rámci přezkumného řízení je tedy nutné posoudit, zda poslední verze DSP, na základě které byla dálnice R4901 nakonec dne 22. 12. 2020 povolena, skutečně zajišťuje veřejný zájem na ochranu VKP. A pokud nikoliv, je nutné vydat nová závazná stanoviska na ochranu VKO příslušnými orgány ochrany přírody.

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum těchto 5 závazných stanovisek podle ust. § 149 správního řádu u krajského úřadu, čímž jednak bude jasně doloženo, že po procesní i věcné stránce byla vydána dle zákona a jednak Děti Země níže navrhuje změny uložených podmínek (úpravou textu stávajících a doplněním o nové).

7.4.1. Mezi podklady je závazné stanovisko MěÚ Holešov ze dne **30. 3. 2004, č.j. ŽP/3768a/2004Ba**, které neobsahuje ani jeden požadavek.

Podle Děti Země bylo toto závazné stanovisko vydáno prokazatelně pro vydání územního rozhodnutí dne 15. 11. 2004, takže **považují tento podklad, resp. toto závazné stanovisko, za irelevantní.**

Děti Země přesto z opatrnosti žádají, aby toto závazné stanovisko bylo přezkoumáno dle ust. § 149 správního řádu, aby nadřízený orgán jeho účel i jeho obsah posoudil a rozhodl. Děti Země žádají, aby **bud' v rámci přezkumného řízení, nebo v rámci rozkladového řízení** bylo rozhodnuto, že nejde o relevantní podklad pro stavební řízení, neboť toto závazné stanovisko bylo vydáno jen k umístění dálnice R4901.

Pokud tak bude rozhodnuto, pak je dále nutné rozhodnout, **zda místo něho se má do spisu vložit nové závazné stanovisko, jehož podkladem bude poslední verze DSP** a nikoliv DÚR. Děti Země ovšem doporučují, aby toto nové závazné stanovisko obsahovalo požadavky na ochranu stabilizačních a ekologických funkcí dotčených VKP.

7.4.2. Mezi podklady je závazné stanovisko MěÚ Holešov ze dne **15. 2. 2010, č.j. ŽP/792/3433/2010/PP** a MěÚ Kroměříž ze dne **19. 4. 2010, č.j. MeUKM/20552/vkp02/2010-Sim**, přičemž ani jedno nemá požadavky.

Děti Země žádají, aby v rámci přezkumného řízení byla obě tato závazná stanoviska doplněna o požadavky na ochranu VKP, resp. na zmírnění negativního vlivu na jeho funkčnost a stabilitu, přičemž příkladmo navrhuji tyto:

- „*Stavba bude realizována tak, aby na území VKP nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami.*“
- „*Práce na odstranění dřevin na území VKP budou prováděny jen v době vegetačního klidu.*“
- „*Plochy VKP dotčené stavbou budou po ukončení stavebních prací uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu, a to do zahájení zkušebního provozu či do zahájení předčasného užívání stavby.*“
- „*Na dotčených pozemcích VKP nesmějí být povoleny žádné pojezdové komunikace a ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky.*“
- „*Podkladem pro stavební řízení bude projekt s návrhem náhradní výsadby dřevin na posílení funkce VKP na dotyku stavby, který stanoví, že k výsadbě dojde do 2 let po zprovoznění stavby, určí plochy a místa pro náhradní výsadbu, určí počty a druhy místně původních dřevin k výsadbě a zajistí péči o tyto dřeviny během 5 let od jejich vysazení.*“

7.4.3. Mezi podklady je KZS MěÚ Kroměříž ze dne **18. 1. 2017, č.j. MeUKM/076422/2016/0909/16**, které obsahuje 3 požadavky.

Děti Země považují tyto 3 požadavky na ochranu VKP Rusava, Kostelecký potok a Roštěnka za nedostatečné, takže v rámci přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu žádají toto závazné stanovisko doplnit příkladmo o tyto nové (další požadavky):

- „*Stavba bude realizována tak, aby na území VKP nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami.*“
- „*Práce na odstranění dřevin na území VKP budou prováděny jen v době vegetačního klidu.*“
- „*Plochy VKP dotčené stavbou budou po ukončení stavebních prací uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu, a to do zahájení zkušebního provozu či do zahájení předčasného užívání stavby.*“
- „*Na dotčených pozemcích VKP nesmějí být povoleny žádné pojezdové komunikace a ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky.*“
- „*Podkladem pro stavební řízení bude projekt s návrhem náhradní výsadby dřevin na posílení funkce VKP na dotyku stavby, který stanoví, že k výsadbě dojde do 2 let po zprovoznění stavby, určí plochy a místa pro náhradní výsadbu, určí počty a druhy místně původních dřevin k výsadbě a zajistí péči o tyto dřeviny během 5 let od jejich vysazení.*“

7.4.4. Mezi podklady je KZS MM Zlína ze dne **20. 12. 2013, č.j. MMZL 94304/2013**, které obsahuje 45 požadavků.

Podkladem pro vydání tohoto závazného stanoviska je DSP z 11/2013, přičemž pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** to byla DSP ve verzi z 3/2014, čímž vzniká rozpor mezi podklady na ochranu přírody (viz také níže bod s námitkou o absenci analýzy souladu vydaných podkladů s poslední verzí DSP).

Děti Země sice považují toto závazné stanovisko se svými 45 požadavky na ochranu dotčených 6 VKP za přijatelné a podrobně formulované, nicméně z opatrnosti v rámci přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu žádají toto závazné stanovisko doplnit příkladmo o tyto nové (další požadavky):

- „*Práce na odstranění dřevin na území VKP budou prováděny jen v době vegetačního klidu.*“
- „*Plochy VKP dotčené stavbou budou po ukončení stavebních prací uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu, a to do zahájení zkušebního provozu či do zahájení předčasného užívání stavby.*“
- *Na dotčených pozemcích VKP nesmějí být povoleny žádné pojezdové komunikace a ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky.*“
- „*Podkladem pro stavební řízení bude projekt s návrhem náhradní výsadby dřevin na posílení funkce VKP na dotyku stavby, který stanoví, že k výsadbě dojde do 2 let po zprovoznění stavby, určí plochy a místa pro náhradní výsadbu, určí počty a druhy místně původních dřevin k výsadbě a zajistí péči o tyto dřeviny během 5 let od jejich vysazení.*“

7.5. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazných stanovisek MěÚ dle ust. § 17 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. ve věci ochrany vod

MD v seznamu podkladů pod body č. 12, č. 38, č. 7 a č. 8 uvádí, že ve spise jsou tato závazná stanoviska či koordinovaná závazná stanoviska (dále jen KZS) MěÚ, která jsou vydaná dle ust. § 17 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. na ochranu vody:

- ze dne **27. 4. 2015, č.j. HOL-5685/2015/ŽP/Ve** (5 požadavků se 6 podpožadavky Povodí Moravy): podmínka č. 37 stavebního povolení
- ze dne **30. 11. 2018, č.j. HOL-29573/2018/ŽP/Ve** (8 požadavků): podmínka č. 38 stavebního povolení
- ze dne **18. 10. 2013, č.j. MeUKM/062191/2013/0464/13** (4 požadavky se 7 podpožadavky Povodí Moravy) – KZS: podmínka č. 43 stavebního povolení
- ze dne **18. 1. 2017, č.j. MeUKM/076422/2016/0909/16** (4 požadavky se 6 podpožadavky Povodí Moravy) – KZS: podmínka č. 44 stavebního povolení

MD všechny uložené požadavky těchto 4 závazných stanovisek zahrnuje mezi tyto podmínky stavebního povolení: č. 37, č. 38, č. 43 a č. 44.

Z výše uvedeného časového přehledu je opět zřejmé, že pro vydávání těchto závazných stanovisek (2013-2017) byly použity různé verze DSP, přičemž třeba pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** to byla DSP ve verzi z 3/2014, čímž vzniká rozpor mezi podklady na ochranu vod (viz také níže bod s námitkou o absenci analýzy souladu vydaných podkladů s poslední verzí DSP).

V rámci přezkumného řízení je tedy nutné posoudit, zda poslední verze DSP, na základě které byla dálnice R4901 nakonec dne 22. 12. 2020 povolena, skutečně zajišťuje veřejný zájem na ochranu vod. A pokud nikoliv, je nutné vydat nová závazná stanoviska na ochranu vod příslušnými vodoprávními úřady (MěÚ Holešov či MěÚ Kroměříž).

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum těchto 4 závazných stanovisek podle ust. § 149 správního řádu u krajského úřadu, čímž bude jasně doloženo, že po procesní i věcné stránce byla vydána dle zákona.

7.6. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum zákonnosti závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16, ověřujícího závazného stanoviska EIA ze dne 25. 4. 2019, č.j. MZP/2019/710/1094 a stanoviska EIA ze dne 6. 12. 2001, č.j. NM700/2616/4001/OPVŽ/01 a zákonnosti procesu EIA v roce 2001

MD v seznamu podkladů pod body č. 47, č. 36 a č. [103] uvádí, že ve spise jsou tato stanoviska MŽP, která jsou vydaná dle zákona o hodnocení vlivů na ŽP, resp. dle zákona č. 244/1992 Sb. (1) a zákona č. 100/2001 Sb. (2,3):

- stanovisko EIA ze dne **6. 12. 2001, č.j. NM700/2616/4001/OPVŽ/01** (31 požadavků)
- závazné stanovisko EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** vydané dle § 23a zákona č. 100/2001 Sb. (17 požadavků)
- závazné stanoviska EIA o ověření změn ze dne **25. 4. 2019, č.j. MZP/2019/710/1094** (bez požadavků)

Proces EIA pro předmětnou dálnici R4901 probíhal od ledna 2001, kdy byla předložena dokumentace EIA, a skončil vydáním „odborného“ stanoviska EIA ze dne **6. 12. 2001, č.j. NM700/2616/4001/OPVŽ/01**, které je s podklady tohoto procesu EIA i podkladem pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016.

MD se s uvedeným závazným stanoviskem EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16** vypořádalo tak, že do podmínky č. 36 stavebního povolení ze 17 požadavků **zahrnuje všech 17 požadavků**.

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum závazných stanovisek EIA ze dne 22. 11. 2016 a ze dne 25. 4. 2019 dle ust. § 149 správního řádu u ministra ŽP, neboť se domnívají, že byla vydána nezákonně.

Závazné stanovisko EIA ze dne **22. 11. 2016** obsahuje celkem **17 požadavků**, z nichž 3 se týká fáze přípravy, 10 požadavků fáze výstavby a 4 požadavky fáze provozu. Toto závazné stanovisko EIA je dle § 23a podkladem pro všechna navazující řízení pro dálnici R4901, tzn. **pro řízení o dílčích změnách již vydaného územního rozhodnutí dne 15. 11. 2004 a také pro vydávání různých dílčích stavebních povolení, včetně tohoto u MD.**

Děti Země žádají, aby ministr ŽP na základě přezkumu zákonnosti závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016 **dle § 149 odst. 4 správního řádu provedl změnu obsahu tohoto závazného stanoviska, a to tím, že některé jeho požadavky změni a nové požadavky uloží**, neboť řada z nich není konkrétní, vymahatelná a kontrolovatelná, příp. v závazném stanovisku chybějí (viz níže).

Navíc změnou některých podmínek závazného stanoviska EIA bude zaručeno, že dotčené veřejné zájmy budou lépe chráněné od stavební činnosti, nicméně se touto změnou nijak neodstraní zásadní pochybení MŽP (a české vlády), kterým je vydání cit. závazného stanoviska EIA v „rychlém režimu“ dle § 23a zákona č. 100/2001 Sb., a tedy bez účasti veřejnosti, která má zákonné právo se účastnit celého a řádného procesu EIA.

Úvodem si Děti Země ještě dovolují odkázat na **str. 37** závazného stanoviska EIA ze dne **22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16**, na které se ve stručnosti uvádí účel povolované dálnice R4901, mj. takto:

*„Účelem stavby dálnice D49 je vybudování kapacitní komunikace, která umožní **převést vysoké intenzity silniční dopravy z komunikací vedených zástavbou Zlína, Otrokovice, Holešova i Hulína a všech dalších obcí na stávající trase silnic I/49, I/55, II/490 a II/432...** Tím dojde ke zvýšení bezpečnosti a komfortu dopravy s příznivým vlivem na životní prostředí a lidské zdraví... snížení emisí v ovzduší a snížení vlivů hluku v těchto sídlech... Záměr dálnice D49... směřuje od MÚK Hulín východním směrem k Fryštáku, Slušovicím, Vizovicím a dále přes státní hranici ČR/SR... **Nová dálnice D49 převezme dopravu především ze stávajících silnic II/490 a II/432 (vytváří tedy jakýsi obchvat Třebětice, Holešova, Martinic, Horní Lapače a Fryštáku), v menší míře i ze silnice I/49...**“*

7.6.1. Návrhy na změny uložených požadavků v závazném stanovisku EIA ze dne 22. 11. 2016

Závazné stanovisko EIA obsahuje pro fázi přípravy tento **požadavek č. 1:** „Do projektu monitoringu (HBH Projekt spol. s r.o., Mgr. Marek Sekerčák, Mgr. Tomáš Šikula, 01/2015) zahrnout objekt Sovárna č. p. 177 v k. ú. Dolní Ves

jako další lokalitu pro monitoring hluku, u které budou prováděna měření a další činnosti dle projektu monitoringu, tzn. měření (před výstavbou, během výstavby a po uvedení do provozu – předčasné užívání nebo zkušební provoz) a vyhodnocení výsledků včetně návrhu případných opatření pro zabezpečení dodržení limitních hodnot hluku.“

Děti Země navrhuje **požadavek č. 1 změnit** takto: „Do projektu monitoringu (HBH Projekt spol. s r. o., Mgr. Marek Sekerčák, Mgr. Tomáš Šikula, 01/2015) zahrnout objekt Sovárna č. p. 177 v k. ú. Dolní Ves **a Třebětice č. p. 90 v k. ú. Třebětice** jako další místa pro monitoring hluku, u kterých budou prováděna měření a další činnosti dle projektu monitoringu, tzn. měření (před výstavbou, během výstavby a po uvedení do provozu – předčasné užívání nebo zkušební provoz) a vyhodnocení výsledků včetně návrhu případných opatření pro zabezpečení dodržení limitních hodnot hluku.“

Z Hlukové studie z 12/2013 vyplývá, že noční limity byly překročeny na těchto 2 měřících místech:

- měřící bod TR7 = Třebětice č. p. 42 – 1. podlaží = 50,3 dB (i s použitím PHS)
- 2. podlaží = 50,8 dB (i s použitím PHS)
- měřící bod TR6 = Třebětice č. p. 90 – 2. podlaží = 50,2 dB (i s použitím PHS)

Z Hlukové studie z 9/2016 vyplývá, že noční limity byly překročeny na těchto 2 měřících místech:

- měřící bod č. 9 = Třebětice č. p. 42 – 50,1 dB (i s použitím PHS)
- měřící bod č. 20 = Sovárna č. p. 177 – 51,4 dB (i s použitím PHS)

Současně je z Hlukové studie 9/2016 zřejmé, že se žádné nové měření v Třebeticích č. p. 90 neprovádělo, takže na základě principu předběžné opatrnosti je žádoucí, aby požadavek č. 1 závazného stanoviska EIA obsahoval ještě další měřící bod, tzn. kromě Sovárna č.p. 177 u Třebětice č. p. 90.

7.6.2. Návrhy na uložení nových požadavků v závazném stanovisku EIA ze dne 22. 11. 2016

7.6.2.1. Děti Země navrhuje vložit tento nový požadavek pro fázi přípravy: „**Ke stavebnímu řízení předložit vhodný způsob zimní údržby dálnice snižující využití posypových solí s ohledem na její průchod vnějším ochranným pásmem 2. stupně vodního zdroje Zahnašovice a Holešov určeného k hromadnému zásobování pitnou vodou.**“

Podle Děti Země je na základě principu předběžné opatrnosti nutné ještě před povolením dálnice R4901 (správně by to mělo být pře jejím umístěním) vypracovat a předložit do stavebního řízení možné vlivy posypových solí pro zimní údržbu a jejich eliminace (organizační, technická či náhražka za jiné druhy a typy materiálu), které by mohly škodlivě ovlivnit dotčené území PHO. Tímto způsobem se budou moci spolky s tímto podkladem ve spise seznámit a příp. se k němu i vyjádřit (**pozn.:** o vodním zdroji Holešov se zmiňují mj. i tyto podklady: rozhodnutí MěÚ Holešov ze dne 31. 10.2007 a závazná stanoviska MěÚ Holešov na ochranu vod ze dne 27. 4:2015 a ze dne 30. 11. 2018).

Závazné stanovisko EIA se sice na str. 18-22 zabývá vlivy dálnice R4901 na kvalitu povrchových a podzemních vod, nicméně podle zjištění Děti Země (a s ohledem na jiné obdobné případy s prioritními dálnicemi) se domnívají, že vliv zbytků posypové solí ze zimní údržby není řádným způsobem zkoumán a zohledněn. Stanovisko sice na str. 21 uvádí, že „lze očekávat, že nebude docházet k zasolení podzemních vod“, nicméně toto tvrzení není průkazně ničím doloženo, ačkoliv dálnice prochází zdroji pitné vody pro obyvatele.

Děti Země navrhuje vložit tento nový požadavek pro fázi přípravy: „**Ke stavebnímu řízení předložit projekt Vegetačních úprav, který bude kromě autochtonních druhů dřevin určených pro výsadbu obsahovat i výsadbu tzv. motýlí směsí, která bude složena z místních druhů travin.**“

Dálnice R4901 má procházet zemědělskou krajinnou, kde je biologická rozmanitost velmi snížena. Novým, byť civilizačním prvkem, má být dálnice se svými svahy a zářezy, takže je žádoucí, aby zatravnění dálnice preferovalo tzv. motýlí směs, která úspěšně láká různé opylovače.

Navíc na str. 27 závazného stanoviska EIA se mj. uvádí toto:

„Na svazích tělesa komunikací je **navržena výsadba takových druhů zeleně, které zvýší biodiverzitu ekologického systému stability území. Návrh řešení je obsažen v objektech Vegetačních úprav (v DSP).** Vegetační úpravy jsou navrženy jak na tělese hlavní trasy, tak v prostoru křižovatek i na tělesech křižujících komunikací. Návrh zajišťuje začlenění stavby do území a **minimalizaci dopadů do krajinného rázu, včetně náhradní výsadby za mycenou zeleň v prostoru trvalého záboru stavby.** Základní parametry, rozsah, členění a prostorové uspořádání vegetačních úprav a použité materiály jsou součástí DSP... Na svazích řešených komunikací investor předpokládá využití **výhradně domácích dřevin** a pro výsadbu zeleně ve středním dělicím pásu rychlostní silnice má zajištěn souhlas s použitím introdukovaných rostlin (druh zeleně odolávající účinkům soli použité při údržbě rychlostní silnice).“

Je tedy zřejmé, že SO Vegetační úpravy byl v roce 2016 v rámci DSP již hotový, přičemž obsahuje použití místních druhů dřevin. Navíc ŘSD ČR získalo výjimku k výsadbě cizorodých rostlin do dělicího pásu dálnice, které snášejí zasolování. Nicméně DSP neobsahuje požadavek na výsadbu tzv. motýlí směsi, ačkoliv dálnice R4901 prochází spíše jednotvárnou krajinou s vlivy civilizace, což se dotýká i různých stupňů „kanalizace“ vodních toků, byť jde o VKP.

Tento návrh Děti Země se opírá o odborné podklady, příkladmo o tyto:

- 1) Nové technologie vegetačních úprav svahů dálničních a silničních koridorů pro zvýšení dlouhodobé efektivity zvláštní územní ochrany přírody
<http://www.motylidálnice.cz>
- 2) studie s názvem „Ověřená technologie produkce osiva živých rostlin motýlů“ (2018)
http://www.motylidálnice.cz/clanky/technologie_motyli.pdf

Autoři stránky o „motýlích dálnicích“ (v rámci projektu pro TA ČR) své výzkumy a výsledky popisují takto:

„V dnešní **intenzivně zemědělsky a lesnický využívané krajině** Evropy kupodivu **dálniční koridory leckde představují poslední útočiště nebo migrační koridor pro řadu druhů hmyzu i rostlin.**

Na travnaté svahy podél dálnic se totiž nestříkají pesticidy, porost se nehnojí minerálními hnojivy, ale pouze se každoročně udržuje kvůli bezpečnosti provozu sečí nebo mulčováním. Takové plochy pak **skýtají ideální podmínky pro růst světlomilných bylin s pestrébarevnými květy produkujícími nektar.** To jsou třeba šalvěje, mateřídoušky, chrpy, omany, jitrocele, vičence, mochny a řada dalších.

Nízké rozvolněné porosty bylin jsou pak opravdovým rájem **hlavně pro motýly, včely nebo čmeláky, tedy opylovače,** které potřebujeme i my pro zajištění úrody v ovocných sadech, na vinicích nebo i v zeleninových zahradách... dopravní infrastruktura při **vhodném ozelenění okolí a dobré údržbě může představovat zelenou páteř krajiny pro přežívání i šíření mnoha užitečných druhů hmyzu.** Přilehlé svahy dálnic mohou tvořit prostředí nejen pro opylovače, ale také pro přirozené nepřátele řady škůdců zemědělských plodin.

Na těchto webových stránkách se dále podrobně můžete seznámit s tím, **jak mají vypadat svahy podél dálnic pro opylovače, jak lze přeměnit svahy ozeleněné pouze trávami na květnaté porosty bylin** pomocí poloparazitů, jaké technické normy musí splňovat travnaté plochy podél dálnic, kde se testují nové technologie ozelenění a jaká kolem této problematiky je publicita, ať už na vědeckých konferencích, v odborném tisku nebo veřejných médiích.“

Projekt Vegetačních úprav je tedy nutné předložit již do stavebního řízení, tzn. v rámci DSP ho přepracovat, nikoliv pro vydání kolaudačního souhlasu, neboť stavební řízení je posledním navazujícím řízením podle zákona č. 100/2001 Sb., jehož se spolky, včetně Děti Země, mohou efektivně účastnit. Jedině tímto způsobem se budou moci spolky s tímto přepracovaným podkladem ve spise seznámit a příp. se k němu i vyjádřit.

7.6.2.2. Děti Země navrhuje vložit tento nový požadavek pro fázi výstavby: „Při realizaci průhledných protihlukových stěn bude jako opatření proti nárazu ptáků provedeno plošné pískování nebo nalepení barevně výrazných pruhů, a to buď svislých o šířce min. 2 cm a v rozestupech od sebe max. 10 cm, nebo vodorovných o šířce min. 2 cm a v rozestupech od sebe max. 5 cm.“

Navržený požadavek do závazného stanoviska EIA se opírá o tyto dva podklady:

- 1) článek „Siluety dravců na protihlukových stěnách nepomáhají. Ptáci hynou dál (23. 10. 2012)“
<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/siluety-dravcu-na-protihlukovych-stenach-nepomahaji-ptaci-hynou-dal>

„Skleněná okna této protihlukové stěny jsou opatřena siluetami dravých ptáků... Podle ornitologů ovšem nejsou účinné, protože realizátoři stavby použili siluety ptáků, kterých se drobní ptáci nebojí.... Ochránci ptáků proto už nedoporučují používání siluet dravců. **Průhledné překážky je prý lepší „zviditelnit“ výrazným, nejlépe barevným vzorem, který jasně opticky oddělí stěnu nebo velkou skleněnou plochu domu od okolního prostředí. Ideální je prý skleněnou stěnu polepit pruhy, které budou kontrastovat s okolím. Podle ČSO je vyzkoušenou a účinnou metodou dva centimetry široká páska nalepená vertikálně v rozstupech maximálně deset centimetrů. Případně páska široká jeden centimetr v rozteči pět centimetrů. Možné je prý vytvořit i síť nebo jiné obrazce.“**

2) publikace ČSO „Kolize ptáků s transparentními a reflexními plochami“ (ke stažení na internetu): „PHS dostatečně ochrání polepy nebo povrchová úprava výplní z výroby v podobě pásků o šíři min. 20 mm umístěných vertikálně nebo horizontálně. Při **vertikálním polepu** je doporučená vzdálenost mezi jednotlivými pásky **max. 100 mm**, v případě **horizontálního polepu pak max. 50 mm.**“

7.6.2.3. Děti Země navrhuje vložit tento nový požadavek pro fázi provozu: „Z hlediska relevance hlukových údajů je první měření intenzit hluku nutno provést nejdříve jeden rok a nejpozději do dvou let po zprovoznění stavby ve zkušebním období, neboť dojde ke stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti. V případě prodlužování zkušebního provozu o další roky budou měření intenzit hluku prováděny minimálně dvakrát ročně.“

Podle Děti Země je nutné v rámci zkušebního provozu **časově upřesnit, kdy a jak budou měření intenzit hluku prováděny**, aby to bylo jednoznačné a aby se dala tato měření snadno kontrolovat a vymáhat.

Děti Země si dovoluují upozornit na **opakované zneužívání „zkušebního provozu“ k dodatečnému řešení očekávaných nadlimitních intenzit hluku**, ačkoliv bylo vypracováno několik údajně kvalitních hlukových studií a orgány ochrany zdraví se věcí údajně pečlivě zabývají (např. MD již prohrálo soudní spor o stavební povolení pro část dálnice R4901, neboť ve stavebním řízení bylo odbornými posudky doloženo, že stavba nemůže splnit limity hluku – viz rozsudek ze dne **14. 12. 2011, č. j. 10 A 149/2010 – 74-80).**

Příkladem je situace na JZ části SOKP, kde byl **v září 2010 povolen zkušební provoz** a kde stále dochází k nadlimitním intenzitám hluku, ačkoliv by bylo logické zajistit provoz tak, aby k překračování limitů nedocházelo. Tento trvalý problém dokládá i aktuální rozsudek NSS ze dne **26. 5. 2020, č.j. As 65/2019 – 45**, který zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne **14. 12. 2018, č. j. 3 A 200/2016 – 138**, jenž zamítl žalobu proti rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy ze dne **26. 8. 2016, č. j. MHMP 1457916/2016** o povolení dalšího zkušebního provozu od 29. 8. 2016 do 30. 6. 2017, a to za splnění mj. této podmínky: „V průběhu zkušebního provozu budou zrealizovány do 30. 06. 2017 protihlukové stěny včetně vyhodnocení účinku označené PHS_01 až PHS_05 dle hlukové studie z 03/2012, č. zak. 3-0512-0008-69, zpracovatel PUDIS a. s., včetně vyhodnocení účinku.“

Podle odborných odhadů a zkušeností dochází ke „stabilizaci intenzity průjezdnosti“ po **roce zkušebního provozu, přičemž doba zkušebního provozu se nepřiměřeně protahuje**. Kromě JZ části SOKP je dalším příkladem protahování provozování na dálnici i dálnice D8-0805 v úseku Bílinka – Řehlovice. Zde předčasné užívání stavby probíhá **od poloviny prosince 2016 do 31. 12. 2022**, tj. 6 let, neboť ŘSD ČR dálnici dosud nedostavělo a navíc nedodržuje podmínky stavebních povolení. Proto je nutné, aby **první měření intenzit hluku bylo jasně časově stanoveno a také min. počet měření při pokračujícím zkušebním provozu.**

Děti Země ještě z opatrnosti upozorňují, že obsahem navrženého požadavku je **jen časového upřesnění**, od kdy do kdy má být provedeno **první měření intenzit hluku** během prvních dvou let od zahájení zkušebního provozu a **jaké min. množství takových měření** má být ročně prováděno v následujících letech zkušebního provozu, **nikoliv nějaký požadavek na stanovení délky zkušebního provozu**, neboť to samozřejmě není v kompetenci KHS.

7.6.3. Důvody pro zrušení závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016

Děti Země se domnívají, že závazné stanovisko EIA ze dne 22. 11. 2016 by mělo být v rámci přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu **zrušeno**, neboť řada jeho podkladů je zastaralých, což se týká hlavně měření dopravních

intenzit a výpočtů jejich prognóz jen do roku 2040 (místo lépe až do roku 2050). **Dopravní studie (8/2016)** totiž vychází z měření dopravních intenzit z roku 2010 a nikoliv z aktuálních měření v roce 2016, které byly zveřejněné v 5/2017). Tato skutečnost pak Významně ovlivňuje o kvalitu a relevantnost **Hlukové studie (poslední je z 9/2016)** i **Rozptylové studie (9/2016)**, které navíc identifikovaly nadlimitní situace.

Hluk: Hluková studie 9/2016

Problematicke zastaralosti Hlukové studie (9/2016) se podrobně zabývá i bod 7.2. tohoto rozkladu v rámci požadavku na přezkum závazných stanovisek KHS, které jednak vycházejí ze zastaralých Hlukových studií (5/2009 a 12/2013) a jednak chybí aspoň závazné stanovisko KHS po vypracování Hlukové studie v 9/2016. Nicméně i kdyby bylo vydáno závazné stanovisko s podkladem Hlukové studie z 9/2016, tak stejně podle názoru by bylo nedostatečné, neboť nezohledňuje aktuální měření dopravních intenzit za rok 2016, které byly zveřejněné v 5/2017.

Podle Děti Země je nutné, aby byla vypracována nová Hluková studie, která bude vycházet z aktuálních měření dopravních intenzit (za rok 2016) a z nových prognóz až do roku 2050. Dále také provede nová měření na všech rizikových místech (příkladmo Třebětice č. p. 42 a 90 a Sovárna č. p. 177), které v předchozích studiích vykazovaly nadlimitní intenzity hluku (nočního), aniž byly použity patřičné eliminační opatření ještě před povolením stavby.

Z judikatury a z logiky totiž vyplývá, že nelze umístit a ani povolit nějakou stavbu, která podle očekávání (v případě R4901 dokonce opakovaně od umístění stavby, tj. cca 16 let!) nesplní nějaké limity, aby se pak jaksi „za pochodu“ po realizaci stavby několik let řešilo, jaká další opatření je nutné udělat, aby limity byly splněny. Otřesným případem je JZ část SOKP, kde hlukové limity nejsou již 10 let plněny, či dálnice D8-0805 v úseku Bílinka – Řehlovice, kde kolaudační souhlas bude možné nejdříve získat až za 6 let od zahájení předčasného užívání.

Pokud různé hlukové studie opakovaně dokládají, že limity intenzit hluku **nebudou s vysokou pravděpodobností všude splněny**, tak **dle judikatury nelze takovou stavbu povolit**, tzn. nelze pro ni vydat ani souhlasné závazné stanovisko KHS a ani souhlasné závazné stanovisko EIA dle § 23a zákona č. 100/2001 Sb. Rizika s nadlimitním hlukem totiž nelze odsunout do doby zkušebního provozu (který se pak neúměrně prodlužuje na dlouhé roky: viz JZ část SOKP), neboť jeho cílem je jen ověřit očekávané výpočty, nikoliv pokusit se znovu řešit očekávané problémy.

Imise: Rozptylová studie 9/2016 a Vliv na veřejné zdraví 9/2016

Podobným případem s nadlimitním hlukem jsou i zjištěné nadlimitní koncentrace některých látek. V závěru poslední Rozptylové studie (9/2016), která ovšem rovněž nevychází z aktuálních dopravních intenzit z roku 2016, resp. po 5/2017, kdy byly zveřejněné, se mj. uvádí následující:

„V zájmovém území jsou dosahovány a překračovány limitní hodnoty pro průměrnou denní koncentraci PM₁₀, limitní hodnotě se blíží průměrné roční hodnoty koncentrací PM_{2,5} a jsou překračovány limitní hodnoty pro průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu.

Výpočet provedený v rámci Rozptylové studie prokázal, že imisní příspěvek z dopravního provozu na posuzovaných silničních úsecích nedosahuje ani u jedné ze znečišťujících látek limitní hodnoty...

Příspěvky podél navrhované dálnice D49 se pohybují v hluboce podlimitních hladinách, s výjimkou prostoru provizorního napojení na silnici II/490 mezi Fryštákem a Malým Kostelcem. Tato situace je řešitelná pouze co nejdřívejší výstavbou MÚK Fryšták a navazujícího přivaděče Zlín, tvořícího obchvat Malého Kostelce.

*Nová dálnice D49 převezme dopravu především ze stávajících silnic II/490 a II/432 (vytváří tedy jakýsi **obchvat Třebetic, Holešova, Martinic, Horní Lapače a Fryštáku**), v menší míře i ze silnice I/49. Po zprovoznění celého tahu na ni přejde i menší část tranzitní dopravy z jiných silničních tahů (I/35, I/50).*

*Je třeba konstatovat, že při zpracování Rozptylové studie **nebylo bráno v potaz předpokládané zlepšení dynamické skladby vozového parku** v následujících letech.“*

Závazné stanovisko EIA ze dne 22. 11.2016, č.j. 63881/ENV/2016 pro dálnici **R4901** str. 11 uvádí toto:

*„Imisní pozadí hrubých suspendovaných částic **PM₁₀** v dotčených lokalitách je podlimitní. Některé nepříznivé zdravotní účinky je zde možno přesto předpokládat, **úroveň imisních koncentrací se blíží hodnotě cíle 3 dle směrných hodnot WHO...***

Pozadí průměrných **ročních koncentrací jemných suspendovaných částic PM_{2,5}** vykazuje ve vztahu k platnému limitu stávající stav **poněkud méně příznivý, hodnoty se pohybují na úrovni 80 % až 95 % limitu** a jsou blízké cíli 2 směrných hodnot WHO...

U **benzo(a)pyrenu** platí, že stávající místní pozadí ve sledovaných lokalitách **je nadlimitní, pohybuje se na úrovních 107 až 169 % limitu**. Příspěvky záměru ke stávajícímu pozadí budou zcela nepatrné, v řádu několika málo procent limitu... Naopak podél stávající trasy silnice, procházející zástavbou obcí dojde k významnému zlepšení situace, řádově o desítky procent, i když nedojde ke snížení pod úroveň limitu.

Závěrem zpracovatel hodnocení vlivů na veřejné zdraví konstatuje, že imisní příspěvky z provozu na hodnocené dálnici D49 ke znečištění ovzduší jsou v okolních obcích nízké, situaci znečištění ovzduší **prakticky nezmění a veřejné zdraví nepříznivě neovlivní**.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že umístění a povolení dálnice R4901 do dotčeného území způsobí na řadě míst:

- **nadlimitní denní koncentrace PM₁₀**
- **nadlimitní roční koncentrace benzo(a)pyrenu**
- **zřejmě nadlimitní roční koncentrace PM_{2,5}**

V této souvislosti si Děti Země dovolují upozornit na jinou dopravní prioritní stavbu, a to na dálnici **D0136 Říkovice – Přerov**, u které se v závazném stanovisku EIA ze dne **30. 11. 2016, č.j. 63946/ENV/A6** na str.19-20 uvádí toto:

„...provozem posuzovaného záměru **dojde ke zvýšenému imisnímu zatížení v trase záměru, kde jsou již dnes překračovány imisní limity u průměrné denní koncentrace PM₁₀ a průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu...**

U ostatních sledovaných látek ... budou limity plněny i po realizaci záměru (s výjimkou bodu č. 3, kde může dojít k dosažení limitu u průměrné roční koncentrace PM_{2,5} – příspěvek záměru je 0,87% imisního pozadí, resp. limitu)...

Imisní přetížení v nové trase je **možno částečně kompenzovat** výsadbou **zelených pásů podél dálničního tělesa**, čímž dojde k zachytu části prachových částic a také ke snížení koncentrací benzo(a)pyrenu, který je v převážné míře na prachové částice vázán. Dále lze v době provozu **zajistit častější čištění povrchu vozovky** (nejen po zimním provozu, ale zejména v suchém letním období), což povede opět ke snížení vzniku prašnosti jak unášením syplých přepravovaných nákladů, tak otěrem pneumatik vozidel... v rámci hodnocení vlivů na veřejné zdraví bylo konstatováno, že **ani zvýšením imisních koncentrací nad stávající úroveň nedojde k významnému negativnímu ovlivnění veřejného zdraví a předmětný záměr je při realizaci opatření pro minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů na ovzduší akceptovatelný**.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že umístění a povolení dálnice D0136 do dotčeného území způsobí na řadě míst:

- **opět nadlimitní denní koncentrace PM₁₀**
- **opět nadlimitní roční koncentrace benzo(a)pyrenu**
- **opět zřejmě nadlimitní roční koncentrace PM_{2,5}**

MŽP v obou případech podle zákona č. 100/2001 Sb. bez procesu EIA zjistí, že nová velkokapacitní liniová dopravní stavba má procházet územím, kde již jsou nadlimitní koncentrace některých škodlivých látek, nicméně nijak závažně, takže s tímto dalším zatížením území překvapivě souhlasí.

Přitom podle judikatury nelze do území s překračováním limitů na ochranu veřejného zdraví (viz zrušující rozsudek NSS ve věci ZÚR JmK 2012) umisťovat další škodlivou stavbu (tj. další zátěž), která koncentrace škodlivin nad daný limit ještě zvýší (příp. se koncentrace přiblíží limitu), aniž by před jejich umístěním či povolením **PROKAZATELNĚ** doloženo, že budou před spuštěním škodlivých účinků vytvořeny potřebná a účinná eliminační opatření. U dálnice D0136 a R4901 je zřejmé, že se čeká až na zkušební provoz, při kterém se pak bude cosi nějak řešit.

Děti Země Rozptylovou studii (9/2016) a studii o Vlivu na veřejné zdraví (9/2016), stejně jako Hlukovou studii (9/2016), **nepovažují za kvalitní a objektivní podklad pro vydání souhlasného závazného stanoviska EIA**, neboť nevychází z posledních odborných podkladů, tj. z naměřených dopravních intenzit za rok 2016, resp. z 5/2017.

Je proto nutné obě tyto studie (resp. tři) přepracovat podle aktualizované Dopravní studie a podle její prognózy do roku 2050. Dále je také nutné navrhnout taková opatření, aby před povolením stavby bylo bezpečně doloženo, že novou stavbou, tj. dálnici R4901, nedojde k překračování limitních hodnot, zejm. u výše uvedených tří škodlivin.

7.6.4. Důvody pro přezkum ověřujícího závazného stanoviska EIA ze dne 25. 4. 2019

Děti Země se domnívají, že ověřující závazné stanovisko EIA ze dne **25. 4. 2019, č.j. MZP/2019/710/1094** by mělo být v rámci přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu **změněno či rušeno**. Předmětné ověřující závazné stanovisko totiž uvádí, že vychází z DSP 4/2008, 8/2013 a 3/2014 (**pozn.:** z této verze DSP vychází i závazné stanovisko EIA ze dne 22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16).

Děti Země připomínají, že stavební řízení probíhalo od 12/2007 do 12/2020, přičemž DSP se neustále měnila, včetně obsahu žádosti, který se zužoval, takže tímto stavebním povolením se nepovolují všechny SO, které jsou pro provozování dálnice R4901 nutné. Podle Děti Země se DSP měnila i po 3/2014, resp. asi až do října 2020. Proto je nutné, aby ministr ŽP v rámci přezkumného řízení **provedl aktuální posouzení, zda všechny změny DSP, včetně těch během roku 2020, mají či nemají významný vliv na ŽP** podle požadavků zákona č. 100/2001 Sb.

Pokud k významným změnám došlo, tak je nutné **vydat nové ověřující závazné stanovisko**. Nicméně Děti Země se domnívají, že na základě podaných rozkladů **dojde k dalším změnám DSP, takže spíše je vhodnější toto ověřující závazné stanovisko zrušit** a vyčkat na konečnou podobu DSP (a to i ve vztahu k požadavku Děti Země na vypracování nové Dopravní studie, nové Rozptylové studie a nové Hlukové studie).

7.7. Žádost dle ust. § 149 správního řádu o přezkum všech zbývajících závazných stanovisek

Podklady pro vydání stavebního povolení tvoří další závazná stanoviska, resp. koordinovaná závazná stanoviska (dále jen KZS) dle ust. § 149 správního řádu a dle § 110 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, **příkladem těchto:**

- Ministerstva obrany ze dne 15. 11. 2019, č.j. 96559/2019-1150-OÚZ-BR (2 požadavky) – podmínka č. 34
- Drážního úřadu ze dne 15. 10. 2018, č.j. DUCR-59819/18/Dj (7 požadavků a podpožadavky) – podmínka č. 45
- Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje ze dne 25. 4. 2008, č.j. HSZL-392/1-SPD-SP-2008
- Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje ze dne 14. 8. 2013, č.j. HSZL-4098-3/SPD-2013
- Ministerstva obrany ze dne 11. 10. 2013, č.j. 5660/2013-1383-ÚP-BR
- Ministerstva vnitra ze dne 17. 4. 2019, č.j. MV-138915-5/OBP-2018
- Magistrátu města Zlína ze dne 5. 10. 2018, č.j. MMZL 125403/2018 (odpady)
- Městského úřadu Kroměříž ze dne 4. 10. 2018, č.j. MeUKM/050545/2018 (odpady)
- Městského úřadu Holešov ze dne 18. 10. 2018, č.j. HOL-27569/2018/ŽP/Br (odpady)
- Městského úřadu Holešov ze dne 21. 8. 2013, č.j. HOL-154/14768/2013/KZS (KZS)
- Magistrátu města Zlína ze dne 5. 5. 2017, č.j. MMZL 55796/2017 (KZS)
- Městského úřadu Hulín ze dne 6. 9. 2013, č.j. MÚH/07122/2013/ORMŽP/R, resp. v aktualizovaném znění ze dne 22. 12. 2016, č.j. MÚH/10273/2016/ORMŽP/R (KZS)

Děti Země přitom **žádají o přezkum všech závazných stanovisek**, neboť si nejsou za těch 13 let, co probíhá toto stavební řízení, jisté, **který podklad závazným stanoviskem je a který nikoliv**. Navíc nemají dáno najisto, **zda všechna závazná stanoviska jsou skutečně ve spise či nikoliv**, příkladem jde o závazná stanoviska k zásahu do okraje lesa, která se vydávají dle § 14 odst. 2 lesního zákona k umístění i k povolení lesa, které ve spise **ASI chybí**.

Děti Země v této souvislosti připomínají, že jsou účastníky tohoto stavebního řízení nejen **podle zákona č. 114/1992 Sb.**, který se zabývá ochranou přírody a krajiny, ale také **podle zákona č. 100/2001 Sb.**, který má širší rozsah. Příprava a realizace dálnice R4901 dle povolených SO se navíc týká i havárií při realizaci a při užívání/provozu této stavby (dálnice). Řada podkladových závazných stanovisek tedy spadá pod obecné pojmy jako ochrana životního prostředí a veřejného zdraví, a to při přípravě a provozování stavby, tak při neočekávaných situacích (haváriích).

Ust. § 2 zákona č. 100/2001 Sb. uvádí toto: „*Posuzují se vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti. Vlivy na biologickou rozmanitost se posuzují se zvláštním zřetelem na evropsky významné druhy, ptáky a evropská stanoviště.*“

Ust. § 5 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb. uvádí toto: „*Posuzování zahrnuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých významných vlivů provedení i neprovedení záměru na životní prostředí.*“

Ust. § 5 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. uvádí toto: „*Při posuzování záměru se hodnotí vlivy na životní prostředí při jeho přípravě, provádění, provozování i jeho případné ukončení, popřípadě důsledky jeho likvidace a dále sanace nebo rekultivace území, pokud povinnost sanace nebo rekultivace stanoví zvláštní právní předpis. Posuzují se vlivy související s běžným provozováním záměru i vlivy vyplývající ze zranitelnosti záměru vůči závažným nehodám nebo katastrofám, které jsou pro daný záměr relevantní.*“

Ust. § 5 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. uvádí toto: „*Posuzování záměru zahrnuje i návrh opatření k předcházení možným významným negativním vlivům na životní prostředí provedením záměru, k vyloučení, snížení, zmírnění nebo minimalizaci těchto vlivů, popřípadě ke zvýšení příznivých vlivů na životní prostředí provedením záměru, a to včetně vyhodnocení předpokládaných účinků navrhovaných opatření, a dále návrh opatření k monitorování možných významných negativních vlivů na životní prostředí, nevyplývají-li z požadavků jiných právních předpisů.*“

Děti Země žádají, aby MD zajistilo přezkum výše uvedených závazných stanovisek dle ust. § 149 správního řádu u příslušných nadřízených orgánů, neboť se domnívají, že po procesní i věcné stránce nebyla vydána v souladu se zákonem, resp. nemají jistotu o jejich zákonnosti, zvláště pokud stavební řízení probíhalo 13 let.

8. Stavba byla povolena v rozporu s § 25 vyhlášky č. 104/1997 Sb.

Trasa dálnice R4901 prochází několika k. ú. obcí či přímo zástavbou obcí, např. Fryštákem. V § 25 vyhlášky č. 104/1997 Sb. se uvádí toto: Dálnice a silnice se **vždy osvětlují v zastavěném území obcí.** Mimo toto území se osvětlují jen zvláště určené úseky, jako např. na hraničních přechodech, v tunelech a na jejich přilehlých úsecích, výjimečně na křižovatkách, za podmínek obsažených v závazných ČSN 73 6102 a ČSN 73 7507. Osvětlení lze zřídit i v oblastech, kde to zdůvodňuje intenzita dopravy, případně četnost chodců a cyklistů. Podrobnosti obsahují doporučené české technické normy uvedené v příloze č. 1 pod č. 33, 34, 35, 49 a 51.“

Z podkladů ze stavebního povolení **není zřejmé, proč dálnice (a související SO) není v zastavěné části Fryštáku (Nové Vsi) osvětlena**, pokud výše cit. vyhláška to očekává.

Pokud ovšem k absenci osvětlení došlo a má dojít k nápravě, tak Děti Země **žádají, aby se navržené osvětlení řídilo zásadami** dle aktuálního metodického pokynu MŽP k předcházení a snižování světelného znečištění ve vztahu k zákonu č. 100/2001 Sb., který byl zveřejněn ve Věstníku MŽP č. 11/2020 a také na internetu (viz blíže zde [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vestnik_mzp_2020/\\$FILE/SOTPR-Vestnik_listopad_2020-201124.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vestnik_mzp_2020/$FILE/SOTPR-Vestnik_listopad_2020-201124.pdf)), i když se podrobně zabývá procesem EIA.

9. Nejasnosti v různých verzích DSP (2007 – 2020) s vlivem na vydávání závazných stanovisek – absence dokladů o souladu povolované stavby s různými verzemi DSP

Předmětné stavební řízení probíhalo 13 let, resp. od 12/2007 do 12/2020. Během té doby byla DSP několikrát přepracována, dokonce byly vydány dvě závazná stanoviska dle § 15 odst. 2 stavebního zákona:

- dne 30. 11. 2018 pod č.j. HOL-33159/2018/SÚ/RS
- dne 14. 10. 2020, č.j. HOL-29254/2020/SÚ/RS

Během těchto 13 let tedy docházelo k různým verzím DSP k vydávání různých vyjádření, stanovisek i závazných stanovisek, resp. například k vydání závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016, č.j. 63881/ENV/16 sloužila DSP z 3/2014. Ovšem i ta se později několikrát změnila. Dokonce se DSP měnila až do 10/2020.

Pokud tedy v 12/2007 byla podána žádost o vydání stavebního povolení, tak její součástí byla DSP (a související technické a odborné podklady) ve verzi před 12/2007, tzn. například se stanoviskem EIA ze dne 6. 12. 2001, č.j. NM700/2616/4001/OPVŽP/01. Zjištěné verze DSP jsou zřejmě tyto: ?/2007, 4/2008, 8/2013, 3/2014,... 10/2020.

Stavební povolení na str. 32 uvádí následující: „[98] S ohledem na nestandardní průběh řízení stavebník po dohodě se speciálním stavebním úřadem nejprve sjednotil a případně aktualizoval projektovou dokumentaci a doklady, tedy přílohy původně podané v rámci jednotlivých žádostí viz A až D výše, a to podáním viz odst. [79]. Přestože součástí spisu formálně tvoří i všechna předchozí podání včetně starších verzí projektové dokumentace, speciální stavební úřad k nim nepřihlížel, neboť je nepovažuje za aktuální. Při rozhodování tak vycházel speciální stavební úřad z podkladů, sjednocených stavebníkem do přílohy „F“ projektové dokumentace, aktualizované ke dni 12.03.2019 a případně dokladů, doložených dotčenými orgány nebo stavebníkem po tomto datu.“

Podle zjištění Děti Země ve spisu chybí analýza či jiný podklad, který by jednoznačně a přesvědčivě prokázal, že podkladová vyjádření, stanoviska a zejména závazná stanoviska se z hlediska svých obsahů, resp. svých zájmů, týkají takové verze DSP, jejíž pozdější změny neměly významný vliv na účel tohoto podkladu.

Pokud takový jasný doklad či analýza chybí, tak nelze ve smyslu § 2 odst. 4 ve vztahu k § 3 správního řádu mít najisto, že všechny střety v území a všechny veřejné zájmy jsou řádně a zákonně ochráněny právě k té poslední verzi DSP a dalších technických podkladů. Stručně řečeno, ne všechna vydaná vyjádření, stanoviska a závazná stanoviska lze považovat za souladná se zákonem, neboť podklad mohla tvořit verze DSP a souvisejících odborných podkladů, který byl následně přepracován, ale dotčených orgán se k tomu již nevyjádřil.

Jak by měla taková analýza či doklad správně vypadat lze příkladmo odkázat na závazné stanovisko EIA o ověření změn záměru ze dne 25. 4. 2019, č.j. MZP/2019/710/1094, které navázalo na závazné stanovisko EIA dle § 23 zákona č. 100/2001 Sb. ze dne 22. 11. 2016, jehož podkladem byla DPS z 3/2014.

Nicméně poslední změny v DSP jsou k 10/2020, takže mělo dojít k novému vydání ověřujícího závazného stanoviska EIA. K tomu ale nedošlo, podobně jako u dalších závazných stanovisek před 10/2020 (snad kromě zmiňovaného závazného stanoviska ze dne 14. 10. 2020 vydaného dle § 15 odst. 2 stavebního zákona).

Podle názoru Děti Země je stavební povolení vydáno rozporným a nezákonným způsobem, neboť ve spise chybí jasná a přesvědčivě analýza relevantnosti obsahu všech vydaných podkladových vyjádření, stanovisek a závazných stanovisek k poslední předložené verzi DSP, resp. není přezkoumatelně zřejmé, zda všechny střety v území o všechny veřejné zájmy jsou prokazatelně ochráněny poslední verzi DSP a dalších podkladových odborných studií.

Bez této analýzy, která u každého podkladu doloží, že její účel se týká poslední verzi DSP a že její obsah odpovídá zákonu, nebylo možné stavební povolení vydat. Pokud samo MD upozorňuje, že ŘSD ČR svou DSP opakovaně měnilo a doplňovalo a jeho žádost se rovněž měnila a zužovala, tak si mělo od ŘSD ČR takovou analýzu vyžádat.

10. Absence kontroly, zda DSP (a SO) zohledňuje výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Děti Země ve svých námitkách ze dne 20. 3. 2020 v bodech č. 1 až č. 5 upozornily, že **DSP a její přílohy řádně nezohledňuje některé požadavky podkladových rozhodnutí o výjimkách dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.**, které se týkají podoby různých SO. Děti Země přitom upozornily, že ani Průvodní zpráva v DSP neobsahuje všechny potřebné informace o tom, jak byly výsledky řízení o těchto výjimkách zohledněny pro příslušné SO.

MD se k těmto námitkám ve stavebním povolení na str. 191-196 vyjadřuje takto (přikládá i reakci po věcné stránce): „Správní orgán konstatuje, že stavebník doložil do správního spisu **pravomocná rozhodnutí o výjimkách** ve smyslu

ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Správní orgán současně konstatuje, že **není orgánem příslušným k vymáhání podmínek rozhodnutí jiných orgánů státní správy. Splnění všech podmínek rozhodnutí o povolení výjimky nemá samo o sobě vliv na toto stavební povolení.** Pro projednávanou věc je podstatné to, že výjimka dle § 56 zákona o ochraně přírody byla udělena a je již věcí příslušného správního orgánu na úseku ochrany životního prostředí, aby zajistil splnění všech uložených podmínek udělené výjimky.“

Podle Děti Země není sporu o tom, že povinností stavebního úřadu je mít ve spise příslušná pravomocná souhlasná rozhodnutí o povolení výjimek a že jejich plnění si ověřuje příslušný orgán ochrany přírody, který je vydal, nicméně se domnívají, že řada těchto podmínek má vliv na podobu příslušných SO, takže stavební úřad by měl k uloženým požadavkům těchto podkladových rozhodnutí přistupovat obezřetně, zvláště pokud účastníci řízení předkládají nejjasnosti a rozpory. MD tuto obezřetnost sice částečně prokazuje, nicméně podstatná je jiná skutečnost.

Podle Děti Země i správních soudů je totiž také úkolem stavebních úřadů při umísťování a povolování staveb, aby provedly kontrolu, zda je povolená výjimka dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. postačující pro realizaci a provoz stavby, resp. zda se tato výjimka skutečně týká předložené DÚR či DSP, neboť od jejího povolení mohlo dojít k zásadním změnám v DÚR či v DSP, která jsou pak předkládána stavebnímu úřadu třeba až za několik let (případ i R4901).

Může se totiž stát, že původní DÚR či DSP, jejíž část byla podkladem pro povolení výjimky (**pozn.:** územní rozhodnutí ze dne 15. 11. 2004 bylo ve vztahu k výjimkám vydáno nezákonně, neboť tyto výjimky měly být vydány před umístěním dálnice R4901 a nikoliv až pak), doznaly během několika let úprav takových změn (např. legislativní, technické, hledání kompromisů na požadavky obcí a DO apod.), že nová DÚR či nová DSP paradoxně způsobuje nové škodlivé zásahy zakázané ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb., takže de facto dříve povolené výjimky se musejí aktuálně nahradit novými (a to nejen z časového hlediska, ale právě z věcného hlediska).

V tomto smyslu je dle judikatury správních soudů nutné, aby právě **stavební úřady mj. ověřovaly, zda povolené výjimky ke škodlivému zásahu, vydané na základě podkladů žadatele, odpovídaly dokumentaci (DÚR či DSP), která je předložena v územním či ve stavebním řízení**, tzn. zda SO nejen odpovídají požadavkům povolené výjimky, ale zda nové či upravené SO nově nezasahují škodlivě do biotopů.

Podle zjištění Děti Země MD tuto kontrolu (analýzu) požadavků povolených výjimek v rámci stavebního řízení přezkoumatelným způsobem neprovedlo, takže nelze najisto tvrdit, že předložená DSP, která se od 12/2007 mnohokrát měnila (další verze jsou z roku 2018 a 2020!), skutečně škodlivým způsobem nezasahuje do biotopů a jedinců jiných druhů živočichů.

Nelze proto **prokazatelně tvrdit, že povolovaná stavby po 13 letech (12/2007 až 12/2020) vedení stavebního řízení skutečně nepřestávají škodlivý zásah ve smyslu § 56 zákona č. 114/1992 Sb., zvláště jednotlivými SO.** Proto je nutné provést řádnou a doložitelnou **kontrolu**, že DSP (2007, 2008... 2018, 2020) a SO odpovídají požadavkům povolených výjimek, a to mj. i na základě řádné posouzení námitek Děti Země ze dne 20. 3. 2020.

11. Nepřezkoumatelnost rozhodování MM Zlína při aplikaci ust. § 23 vodního zákona

MD na str. 36 a str. 37 stavebního povolení mezi podklady uvádí toto:

39. Rozhodnutí dle ustanovení § 17 zákona č. 254/2001 Sb., (souhlas vodoprávního úřadu), které vydal Magistrát města Zlína, odbor životního prostředí a zemědělství dne 04.02.2015 pod č.j. MMZL 9213/2015 OŽPaZ-4, s nabytím právní moci dne 03.03.2015.

Z citovaného podkladu pak speciální stavební úřad **vycházel při svém rozhodování o žádosti stavebníka, neboť tento odůvodňuje jejímu vyhovění, když je s ní plně v souladu.**

40. Sdělení dle ustanovení § 23a zákona č. 254/2001 Sb., (souhlas vodoprávního úřadu), které vydal Magistrát města Zlína, odbor životního prostředí a zemědělství dne 24.03.2017 pod č.j. MMZL 400018/2017 OŽPaZ-2.

Z citovaného podkladu pak speciální stavební úřad **vycházel při svém rozhodování o žádosti stavebníka, neboť tento odůvodňuje jejímu vyhovění, když je s ní plně v souladu.**“

MM Zlína ve svém sdělení ze dne **24. 3. 2017, č.j. MMZL 400018/2017 OŽPaZ-2** k aplikaci ust. § 23a vodního zákona uvádí následující:

*„Dne **11. 4. 2016** byl vydán metodický pokyn sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství k posouzení možnosti vlivu záměru na stav dotčeného vodního útvaru při vydávání povolení, souhlasů a závazných stanovisek vodoprávních úřadů (§ 23a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů), který vešel v účinnost dne 1. 5. 2016.*

*V souvislosti s výše uvedeným metodickým pokynem vodoprávní úřad sděluje, že lze předpokládat, že **záměrem (stavbou 4901 Hulín — Fryšták, dálnice 049) nedojde ke zhoršení stavu vodního útvaru a nebude mít za následek nedosažení dobrého stavu/potenciálu vod.***

*Tato skutečnost vyplývá z aktualizovaného stanoviska Povodí Moravy, s.p., ze dne **29. 9. 2016 pod čj. PM048357/2016-203/Fi**. Souhlas podle § 17 ze dne 4. 2. 2015 pod čj. MMZL 9213/2015 OŽPaZ-4 se tímto nemění a zůstává nadále v platnosti.“*

Z obsahu „**Metodického pokynu** sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství a sekce technické ochrany životního prostředí Ministerstva životního prostředí k posouzení možnosti vlivu záměru na stav dotčených vodních útvarů (primární posouzení) [§ 23a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů]“ z února 2018 mj. vyplývá toto:

*„Tento metodický pokyn navazuje na Metodický pokyn... k posouzení možnosti vlivu záměru na stav dotčeného vodního útvaru při vydání povolení, souhlasů a závazných stanovisek vodoprávních úřadů vydaný dne **11. 4. 2016 pod čj. 20380/2016-MZE-15120** (dále jen: „Metodický pokyn MZe 2016“), který upravuje procesní postup při posuzování možnosti vlivu záměru na stav vodního útvaru, a jehož základní scénář je graficky znázorněn v Základním schématu k uplatnění ustanovení § 23a odst. 7 vodního zákona.*

*Účelem metodického pokynu je **sjednocení a popis postupu při provádění primárního posouzení vlivu záměru na stav vodního útvaru**, jehož cílem je určit, zda navrhovaný záměr může vést ke zhoršení stavu/potenciálu vodních útvarů nebo znemožnění dosažení dobrého stavu/potenciálu vodních útvarů.*

*Na základě ustanovení § 54 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)... **vydávají státní podniky Povodí jako správci povodí stanoviska**, ve kterých se vyjadřují z hlediska zájmů daných příslušnými plány povodí. Tato stanoviska správce povodí **jsou nezbytným podkladem pro rozhodovací činnost vodoprávních úřadů**. V rámci této vyjadřovací činnosti **posuzují, zda záměr může mít vliv na stav/potenciál vodních útvarů** (§ 23a odst. 1 písm. a) vodního zákona).“*

Podle výše cit. metodického pokynu je povinností vodoprávního úřadu při vydávání souhlasu dle ust. § 23a vodního zákona chránit zájmy podle vodního zákona, mj. i cíle v jeho § 23a a také v plánech povodí. MM Zlína měl tedy v tomto případě na základě vyjádření Povodí Moravy, s. p., přezkoumatelným a přesvědčivým způsobem (a s dalšími podklady) **posoudit vliv dálnice R4901 na možnost zhoršení stavu dotčených vodních útvarů**.

Výše uvedené sdělení MM Zlína ze dne **24. 3. 2017, č.j. MMZL 400018/2017 OŽPaZ-2** je podle zjištění Děti Země **v rozporu s metodickým pokynem Ministerstva zemědělství i v rozporu s účelem ochrany vod dle ust. § 23a vodního zákona**, neboť z tohoto jeho „sdělení“ nijak nevyplývá, na základě jakých konkrétních podkladů rozhodoval a proč tak rozhodl, resp. není ani zřejmé, co obsahuje podkladové stanovisko Povodí Moravy, s. p., a proč obsahuje všechny požadavky vodního zákona, podle kterých „**nedojde ke zhoršení stavu vodního útvaru a nebude mít za následek nedosažení dobrého stavu/potenciálu vod**“.

Děti Země shledávají postup MM Zlína za **nezákonný a za nepřezkoumatelný**, neboť není zřejmé, které vodní útvary hodnotil, jaký je jejich současný stav, jaké druhy znečištění bude či může dálnice R4901 způsobovat a jaká opatření budou aplikována a kdy apod.

Tvrzení MM Zlína je nelogické, neboť dálnice nepochybně zvýší intenzity dopravy (tzv. dopravní indukce), čímž se zvýší koncentrace škodlivin ve vodách (soli ze zimní údržby, ropné látky, nemrznoucí směsi, mikroplasty...) podél dálnice a k ovlivnění kvality podzemních vod. Navíc dálnice prochází i pásmem hygienické ochrany č. 2.

Děti Země proto žádají, aby MD zajistilo stanovisko nadřízeného orgánu, tj. krajského úřadu k postupu MM Zlína a k obsahu jeho sdělení ze dne **24. 3. 2017, č.j. MMZL 400018/2017 OŽPaZ-2** je podle, které navíc nemá potřebnou zákonnou formu, tj. podle názoru Děti Země **mělo mít formu závazného stanoviska**, nikoliv pouhého sdělení.

Děti Země proto žádají, aby **krajský úřad toto sdělení buď sám zrušil a uložil MM Zlína vydat nové, a to formou závazného stanoviska, nebo aby MM Zlína zavázal k tomu, že má toto sdělení zrušit sám dle § 156 správního řádu a sám vydat řádné závazné stanovisko** (to se pak stane zákonným podkladem pro stavební řízení).

12. Ověření platnosti časově omezených vyjádření a stanovisek – riziko porušení § 2 odst. 4, § 3 a § 36 odst. 3 správního řádu

MD na str. 45 či na str. 47-50 stavebního povolení mezi podklady uvádí vyjádření a stanoviska různých institucí, které se především týkají technických a komunikačních sítí, přičemž řada z nich má omezenou časovou platnost, která byla vydána především ve smyslu **§ 110 odst. 2 písm. d) stavebního zákona**.

Vzhledem k tomu, že stavební povolení bylo vydáno až dne **22. 12. 2020**, tak u řady těchto podkladových vyjádření a stanovisek již skončila jejich časově omezená platnost (1 rok či 2 roky). A jelikož prvostupňové i odvolací řízení tvoří jeden celek, tak do doby vydání pravomocného rozhodnutí je nutné, aby všechny podklady s časově omezenou platností byly platné i v době vydání pravomocného rozhodnutí.

Podle názoru Děti Země je tedy nutné, aby v rámci rozkladového řízení bylo před vydáním rozhodnutí prověřeno, zda přiložená vyjádření s omezenou časovou platností jsou stále platná či jejich platnost brzy neskončí, a pokud ano, tak je nutné si od příslušných organizací vyžádat nové vyjádření či stanovisko. Následně bude nutné, aby byla uložena přiměřená lhůta, aby se účastníci řízení s těmito podklady seznámili a příp. se k nim vyjádřili.

Podle Děti Země může přitom jakýkoliv účastník řízení upozorňovat správní orgán na rizika, která souvisejí se správním řízením, neboť správní orgány musejí ze své **úřední povinnosti postupovat jen v souladu se zákonem, v tomto případě se správním řádem**. I bez tohoto upozornění bylo totiž **povinností žalovaného si zajistit všechny potřebné podklady, které musejí být i časově relevantní**, resp. platné. Je také nutné připomenout, že časově omezenou platnost mívají i podkladová správní rozhodnutí, např. o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Děti Země sice **podle svých stanov a podle zákona č. 100/2001 Sb. a podle různých složkových zákonů** na ochranu životního prostředí, veřejného zdraví a jiných veřejných zájmů může vznášet jen námitky, které se týkají předmětu jejich činnosti, nicméně v tomto případě jde o upozornění, že správní orgány dle **§ 2 odst. 1 správního řádu** postupují jen v souladu se zákonem. Je proto logické, že správní orgány musejí za všech okolností před vydáním svého rozhodnutí vždy prověřovat, zda mají všechny podklady a zda jsou stále platné, příp. reagovat na nové skutečnosti o ukončení jejich platnosti (např. s časovým omezením či jinou úřední mocí nebo soudní mocí).

Děti Země proto očekávají, že před vydáním rozhodnutí o podaných rozkladech dojde k prověření časové platnosti všech podkladových vyjádření, stanovisek a správních rozhodnutí. A pokud bude zjištěno, že jde již o irelevantní podklady či jejich platnost končí v brzké době, bude ŘSD ČR vyzváno k předložení jejich aktualizací. Tento postup bude souladný s **§ 2 odst. 1 a odst. 4 a § 3 ve vztahu k § 50 odst. 2 a odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu** (prvostupňové i odvolací řízení totiž tvoří jeden celek).

RNDr. Miroslav Patrik
statutární zástupce klubu

Tento dopis byl zaslán e-mailem z adresy dz.brno@ecn.cz a podepsán elektronickým podpisem. Kvalifikovaný certifikát sériové číslo 22176829 vydala Certifikační autorita PostSignum Qualified CA 4 (ověření osobních certifikátů na http://www2.postsignum.cz/icz_szng_pcu/certSearch).